

౩౦౧౨౧౨ వ త్రి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 నం॥ మే నెల 2 వ తేది గురువారము } N. 27
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ షష్ఠి. } సంచిక ౨౭

మా సరుకులన్నియు మంచిరకపు సరుకులు

ధరలు చాల తగ్గించబడినవి! (456) అమ్మి చాక!!

ఉష్ట ప్రదేశములందు చల్లనిగాలి నిచ్చు శాశ్వతపు విసనకరకంబు మంచిదేదైన గలదా?
ఈవిసన కరకరూపము చాలపొందికదైనది. ప్రతివోటునకు నెండు గొంపోనగును. కొటిశ్యులకు కుటీరవాసునకు గూడ చాల సదుపాయము. వైకి వాస్తవముగ విద్యుచ్ఛక్తి విసనకరకరే నుండును. దీనికి మూడంచులందును, దీని త్రిపుటకు పేరొకపిడి అరుపుబడియున్నది. దీనికిని ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకును గల కృత్యావేమేయన:— ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకు 1-కి 10రూపాయలు వ్యయమగును. ఈ విసనకర కట్టిఖర్చు ఆసరములేదు. ఈ విసనకరంబుకొనుట మంతుట మొదల నుండి ప్రద్రవము లేనియు లేవు. చాల కుర్రుకొనెను. 4, 5 గురకు సరిపోవు చల్లని గాలి నిచ్చును. వ్యాపారము చేయు వారికిని, లాయరునకును, వర్తకులకు, జమీందారులకు సంచారముచేయువారికి ఉచ్యోగస్థులకు, మేధాకర్త సుపయోగించు వారికి ఇయ్యది చాలయుపయోగకరముగ నుండును. మనము సోదా, తెలుసీను మొదలగువానికి ఖర్చు పెట్టినంత సొమ్ము అన సరము లేదు. 5-10-0 లకు శాశ్వతముగ నుండు ఒక విసనకర వచ్చును నానాటికి విసనకరలన్నియు ఖర్చు అయిపోవు చున్నవి. తక్షణము ఆశాభంగము పొందకుండక ఆర్థులకును పంప బ్రాధితులు. మూడు విసనకరలకు ధర ౫. 14. నుండుగ 4 వ వంతు సొమ్మున కట్టవచ్చును.

Calcutta Stores & Agency, Beadon Square, Calcutta

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడి నహితమైన డా॥ సి. డి.

నావంతుని వనోపధిసా రసవరిల్లా

ఈవరిల్లా రక్తమలన జనించు వాడ్యములకు పీడితులకుంటి వంతు. కురుపులను, మచ్చలను, గండదూలను పుండ్లను, ప్రాంతవచ్చులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి క క్రింతమైన రక్తమల కాదిని (58)

ఈవరిల్లా పోగొట్టును. గుణ మిచ్చుట నిస్సంలేయము. సహజమైన వర్ణవచ్చును అన్ని విధములైన వాడ్యములను పోగొట్టును. కీరమనంతరి పొందగలదు. మలబద్ధకమును కాల్మగంబంధమును పోగొట్టును పోగొట్టి రక్తమును కుద్రవచ్చును. కీరారోగ్యమును గలగలయ్యెను. 16 రోజులకర కుండటకు 4 రోజుల బుడ్డిలో అమృతమిచ్చును.

ప్రాప్తిరు:— సి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడీ, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికాసాలిసి ప్రశంస

ఈ వర్షములో అష్టారావ విరచితము.
నెం 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

అంధ్రవర్తి కాకారాధయము, 7 లంబుల్లెట్టి వీధి, మదరాసు.

అంధ్రవర్తి కాకారాధయము

ఇది ప్రీయమైన కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రారంభింపబడి. నెం 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బిలో సహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును,
చర్మపు నొప్పుల కార
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
నువాసనగలిగి యుండును.
తెలియింట్ల నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫోకోడ్డు, హంపాం.
} 6, లంబుల్లెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అమృతాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే తుదకు వనమూలిక
లతో తయారుచేయబడినది. ఈలేహ్యము, మార్గములచే సర్వ

విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యా
ధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున
కుఖసంబంధమైన నెగ రోగములచే
యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు.
అట్టివారి కిది దేవతారప్రసాదము.
దీనిని సేవించినరక్తముశుభ్రమై, పుష్టి
నిచ్చి సరములకు పటాత్మ్యమును కలుగ
చేయుటలో సేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, ఆందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించులేహ్యము, ద్రావకముగల సెట్టు 2-కి 8-8-0
24 దినములు సేవించగల సెట్టు 1-కి 1-12-0
1 సెట్టుకు పోస్టేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్టేజి
2-౪-౦. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సామలకారుపేట, మదరాసు.

సావరన్ అండుకం వెని వారి

తా మ ర తై ల ము.

ఈతైలమును 2 రోజులు తామర, ఏనుగొండ,
దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైన రాచిన
యెడల మాయమైపోవును. గుణములేదనిన డబ్బు
వాపును చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12.

3 బుడ్డుకు పోస్టుఖర్చులు వస్తరా లేవు.
వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమీషను ఇయ్యబడును.
యేజంటులు కావలయును.

సావరన్ అండుకం వెని,
(1189) కచ్చారేశ్వర ఆగవారం, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అనలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును కుద్రచేసి వీర్యమును హెచ్చించి
చి బలమును కలిగించి యుష్టశీలమును చేసి చేతి కాలి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి కీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదలు, తలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్థజూన డబ్బు 1-కి రూ. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్రి,
అతంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్స్ డిపో,

మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాసమైన
వెలుగు దొరుకును. కాబట్టిలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-బక్ష్మిపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948-887) మేనేజరు.

కుమ్మరోగమున కమూల్యముగు మందు.

ఇది మిగుల హాశ్వర్యకరమగు మందు. పదిపదునైదు
రోజులు రాయుటవలన తెల్లనిమచ్చలు, అల్లుకాక చర్మము
వై మరియేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖము
గా నీ రోగమునకు జాగ్రత్తపడికొను (ఖాతరగు) మం దిదియే.
దీని వెల టిన్న 1-కి రూ. 4-6-0. అంచెకూలి వేత.
(783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ఇనాము ! ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు
చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 మూర
నెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాద
ము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల
బుట్టాలు చేయింపబడినవి పలురకములు
కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు
నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనువారలకు ఎలక్. ట్రిక్
బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యవ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 16 X 2 1/2	రు 4.8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి	రు 8.4-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి	రు 8.8-0
కాంచీపురము ఆరకుచీర 1-కి	రు 5.0-0
తకుంతలచీర 1-కి	రు 5.8-0

1142 సి. టి. లింగం అండు కో,
2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

వ్యాపార విషయములు.

కడచిన ఏప్రిలు 20 వ తేదీనాడు కరాచీయందు 656 పౌండ్ల తూనికగల గోధుమల ధర 42-4-0 అయ్యెను. ఇంతకుముందు వారమున అతూనికగల గోధుమల ధరయే 41-12-0 గా నుండెను. ఇందు సంచలధరయునుగలసియున్నది. గోధుమ వర్ణముగల నూలువెల (20 వ నెంబరు) 28 వ తేదీని బొంబాయియందు 1-2-0 నుండి 1-4-0 వఱకును గలదు. మంచిరకము ప్రత్తివెల భారత కలకత్తాయందు 685 రూ॥లు గతవారమునందు ఈధర 680 రూ॥లై యుండెను. గతనెల 26 వ తేదీని సాయంత్రము బొంబాయి మార్కెటులో మంచి (బోచి ప్రత్తి (మే) 680, ఖాంబాకప్రత్తి (మే) 685, బంగాళ ప్రత్తి 510, శుభ్రీయగు ధార్వాకప్రత్తి 662 హంటా 67,6 వెస్టర్ను 645 చొప్పన నమ్ముచుండెను. బొంబాయి ప్రత్తివర్తకసంఘమువారి ప్రకారము బంగాళ ప్రత్తి (1) 680, (2) 615, (3) 555, (4) 505, సింఘపంజాబు (1) 620, (2) 610, (3) 550, వాఢాహింకంఘాట్ (2) 680 (3) 660 నాగపూరు ప్రత్తి (2) 680, (3) 660 మోటూట్ (2) 670, ధర్మగోష్ఠ ప్రత్తి (2) 660, ఆమరావతి (2) 660, బాంగాక్ (2) 655, (3) 635 ఖాండేష్ (3) 600, మత్స్య (2) 615, (3) 590 కాడి పీరంఘం (3) 700, (బోచి ప్రత్తి (1) 721 (2) 715 చొప్పన గలదు. (1)=అతి ప్రశస్తము (2) ప్రశస్తము (3) చాలమంది (4) మంది 27 వ తేదీని బొంబాయి కాటక్ ఎక్స్చేంజి కంపెనీవారి ప్రకారము బంగాళ ప్రత్తి (1) 600, (2) 585, (3) 525, (4) 485, సింఘపంజాబు ప్రత్తి, (1) 600, (2) 585, (3) 525. కాండేష్ ప్రత్తి (3) 580, అలోలాఖాంగాం ప్రత్తి (2) 625, (3) 605, బోచి ప్రత్తి (1) 701, (2) 695, (3) 687, మత్స్య ప్రత్తి (2) 590 (3) 565 విరంగాం ప్రత్తి (3) 680.

కడచిన 25 వ తేదీని నువ్వుల వెలమాత్రము మణుగుకు 2 అనా రెమ్మకయైవది. రంగూనులో బియ్యము వెలయుదు మార్పులేదు. పోయనవారమునందున 100 బుట్టల వెల (బుట్ట-75 పౌండ్లు) 200 రూ॥లు. జనవరి నెలనుండి ఏప్రిలు 13 వ తేదీవఱకు రంగూను వేసిన రేవులకు అన్ని మార్గములనుండి 1144800 టన్నుల బియ్యమును ధాన్యమును వచ్చినవి. జనవరినుండి ఏప్రిలు 13 వ తేదీవఱకు కలకత్తారేవుకు అన్ని మార్గముల నుండియు 218220 టన్నుల బియ్యమువచ్చినది. రంగూనునుండి సముద్ర మార్గము హిందూదేశపు రేవులకు (బర్మాకాక్) ఏప్రిలు 13 వ తేదీతో నంతమగు వారమునందు 1898 టన్నుల బియ్యము ఎగుమతి చేయబడెను. ఇందు 1143 టన్నులు కలకత్తాకు పంప బడెను. సముద్రమార్గమున విదేశములనుండి 13-వ తేదీతో నంతమగువారమున 17629 టన్నుల గోధుమలు బొంబాయి కలకత్తా కరాచీ రేవులవేరెను. ఏప్రిలు ఆరంభమునుండి 13-వ తేదీ వఱకు రైలు, నదీసముద్రమార్గముల 39018 టన్నుల గోధుమలు కలకత్తా బొంబాయి కరాచీ రేవుల వేరెను. అన్ని మార్గములనుండి 13-వ తేదీతో నంతమగువారమునందు 56101 టన్నుల (చేబ=400 పౌండ్లు) జనపనార కలకత్తా వేరెను. కలకత్తా, బయటి మరలకు 13-వ తేదీతో నంతమగువారమున 68954 టన్నుల జనపనార పంపబడెను. ఆవారమునందే 64747 టన్నుల ప్రత్తి (చేబ=400 పౌండ్లు) బొంబాయి వేరెనది. సెప్టెంబరు 1-వ తేదీనుండి ఏప్రిలు 13-వ తేదీవఱకు 1292908 టన్నుల ప్రత్తి బొంబాయివేరెను. 1907 సం॥ము ఏప్రిలునుండి 1918 ఫిబ్రవరి వఱకును గల 11 మాసములందు హిందూదేశపు యంత్రములందు 24 కోట్ల రూ॥ల విలువగల నూలు తయారు చేయబడెను. ఏప్రిలు 13-వ తేదీతో నంతమగు వారమునందు కలకత్తా, బొంబాయి కరాచీ చెన్నపురి రంగూనురేవులకు విదేశములనుండి 130 లక్షల గజముల బట్టలు పంపబడెను. ఏప్రిలు 23-వ తేదీ నాటికి కలకత్తాయందు పోర్టు కమిషనరు ఆధీనముక్రింద 372284 సంతుల జావా చక్కెర యుండెను. ఏప్రిలు 19-వ తేదీని బొంబాయియందు 180 వేల సంతుల జావాచక్కెరయు, 180 వేల సంతుల మారిషన్ చక్కెరయు నుండెను.

మహమ్మదీయ నాయకుని పరణము:— నవాబుమిర్జా మాది ముస్లిములకు బహద్రులగు ఆముసాబాయి సి. వి. ఇ. గారు గతనెల 30-వ తేదీని లక్నో నగరమున మరణించిరి. వీరు ముస్లిములైన ఎండవమెంటుకు ధర్మకర్తలు. రాజకుటుంబమునకు చెందినవాడు. మహమ్మదీయులకు నాయకులు "వ్యా యామక్రీడలయందు వీరి కానక్తియుధికము. యూరోపియనులు సులువునకు నవాబు గారు పరమమిత్రులు.

కైరా సంక్షోభము.

(మహమ్మదీయ విలేజురి యొద్దనుండి)

ఇటీవల వృత్తాంతము.

నాడియాడ్, ఏప్రిలు 27:—22-వ తేదీని మహమ్మదీయ ధియును ఇతరులును పలేజ్ (బోర్నాకు తాలూకా)కు దర్శించి ప్రత్యేకముగా నిర్మింపబడిన మండపమున సభ జరిపిరి. వెయ్యి మందిరైతులు సభ నలంకరించిరి. నూరుమంది కెమ్మనగా శ్రీలును సభకువచ్చిరి. వందేమాతరగీతములతో సభ ప్రారంభ మయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు పవనసించుచు మనవై రెండు సేరములు మోపబడినవనియు అందొకటి మనము సుపూర్ణ శక్తిని వినియోగించుట లేదనియు, రెండవది మనము చేయు పని యేదియో బాగుగా బోధపఱచుకొనకయే మనము పని చేయుచున్నామనియు చెప్పిరి. అందువలన మన యుద్ధయ ఫలము గలగదని ప్రతిపక్షులవాదము. ఈ నిందాకోపణలు వాస్తవమే. బాలికలచే వందేమాతర గీత మెట్లు పాడబడుచున్నదో దానినిబట్టియే ఇది తెలియగలదు. వారు పాడినగీతము సంపూర్ణ గా లేదు. రాగసరణిగూడ పాడబడలేదు. మనము ఎప్పుటికిని ఇట్లే పనిచేయుచుండుము. మనము చేయు పనులందు సక్రమ సరణిని పనిజేయున్నచో మన మనుకొనిన ఫలము గలగలదు. వందేమాతరగీతము మహాగీతము బా తీయగీతము. ఏతప్పవిధమునో దానిని పాడి సంక్రమింపబడుచున్నాము. అందరి తత్వాత్మము మన హృదయముల కెక్కుట లేదనియే దీనియర్థము. మనము చేయుపనులన్నియు నిల్లేయుండును. మన సత్యాగ్రహ క్రతుల ప్రతీతిని సాటి మిట్లుండ గూడదు. సత్యాగ్రహవ్రతమునందలి తత్వాత్మము బాగుగా తెలిసికొనియే మనము పని సుఫలకమింపవలెను. ఈ పోయనందు మనము ఏకోవిధమున సరిపుచ్చెదమనునట్లు పనిచేయుగూడదు. మనలో నుండు మూడవలోపము భయపడుట ఈమూడిటిని పాటించినచో మన యుద్ధయఫలము సిద్ధింపును. పోయన గూర్చి సంపూర్ణముగా తెలిసికొనిగాని పనికి పూనుకొనగూడదు. పనికిబానిన వెనుకను మనఃశూన్య ప్రయత్నించవలెనుగాని, ఏకోవిధముగ పనిచేయునట్లుండగూడదు. బాహ్యభంగి తరకష్టములకును సత్యాగ్రహవ్రతమే పరమావధము.

ఆనంతరము వారు సునాన్ అను గ్రామమునకు వెదలిరి. అచ్చట 2000 మంది రైతులు సభచేసి గాంధీగారి యుపన్యాసము నాలకించిరి. శ్రీల ప్రత్యేకసభయు జరప బడెను. శ్రీమతి కస్తూర్బాయి, ఆననూయంబలను వారు పర్యవేక్షించిరి. ఈ గ్రామములనుండి 100 మందికి మైగ రైతులు సత్యాగ్రహవ్రతపత్రమున సంతకములవేసిరి. జప్తుల బెడ రింపులవలన సామ్యులప్పు ఆశ కృత్యముకాగా జప్తులనోటిసులు రద్దుచేయబడిన వనియు, వ్యవసాయకుల ఆస్తులను జప్తుచేయు ఉత్తరువులు క్రొత్తగావచ్చెననియు పుకారులుపుట్టెను. ఈపుకారే నిజమైనచో క్రొత్తకష్టములు మఱల ప్రారంభమగును.

25 వ తేదీని కల్లభభాయి మున్నగువాడు వైలాగ్రామమునకు వెళ్లిరి. ఈ గ్రామమునందు ప్రజలపక్షమున నున్న గ్రామముఖ్యుడు పని చేయుచున్నాడని ఆతనిని ఉద్యోగము నుండి తొలగించిరి. గ్రామోద్యోగినిగూడ తొలగించిరి. గ్రామ ప్రజలు నిరపేదలగు గరస్థాలు ధారాలుల వారియొక్కయు బిడ్డలయొక్కయు పశువులయొక్కయు దుర్భరస్థితిని సేవ స్వయముగా చూచితిని. మంచినీళ్ల బావికి కొంత సామ్యులైన మామల్లదా రియ్యలేదు. ఇక్కడి గుంటనీరు అపరిశుద్ధమై నది. మా గుట్టమైన ఆచ్చటి గడ్డిని తినలేదు.

(బొంబాయి క్రానికల్.)

వృత్తాంతములు

శ్రీరాజప్రతినిధియు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులల పలువురును ఢిల్లీనుండి సింలాకు విచ్చేసిరి.

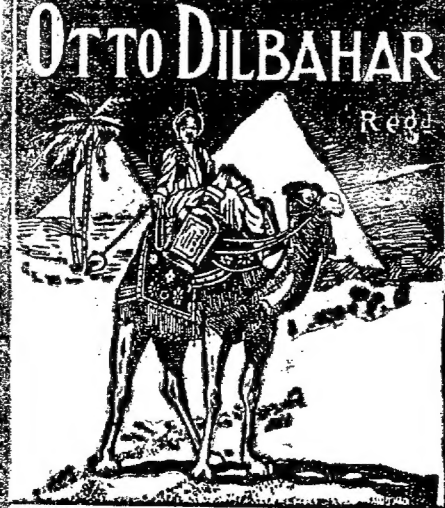
బొంబాయి క్రొత్త ఆసుపత్రి:— ఉత్తమ మధ్యమ తరగతిహిందువులకొఱకు న్యాయశాస్త్రోద్ధవద్ద క్రొత్త కట్టించునట్లు ఆసుపత్రికి 29-వ తేదీ సాయంత్రము విల్లింగ్డు ప్రభ్యుగారు కేంపు సావకము వేసిరి. ఈ ఆసుపత్రి సుండుటకు గాను కీ॥ శే॥ లయిన సర్ వారికృష్ణదాసు నగోహందాసు గారు ను ఆతనిసలయితికి లక్షల విలువగల బంగారమును మరి యొకభవనము నిచ్చివేసిరి.

నగల దొంగతనము:— కలకత్తాలో నిరువురు బర్మా మతబోధకులవై గత శనివారము రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుయొద్ద కేసుచేయబడినది. ఒకడు ఒకవిద్యార్థి గదిలో జొరబడి వాని బట్టలను కొన్ని నగలను అనహరించి రెండవ వానిచేతికిచ్చెను. వాడు వానిని బహారులో వర్తకులకు విక్రయించెను. తానిటుమీద ఒకసంవత్సరము వఱకు దొంగతనము చేయనని నమ్మకమునకు 500 రూ॥లు కోర్టులో ధరావతు చేయబడిరి. రెండవవానికి 50 రూ॥లు జూర్యునానిధింపబడి కోర్టుముగియు వఱకు ఖయ్యుకొక విధింపబడెను.

2 వేల రూపాయల నోట్లు అపహరింప బడుట:— గత నెల 27-వ తేదీని నెం 18 రు వ రైలుమీద ఒకమహిళా పర్యటించు కొయంబుత్తూరు నుండి ప్రయాణము చేయుచుండెను. మీది ఖంకువా కొంగున ఒక్కొక్కటి నూలురూపాయలు విలువగల 20 నోట్లు అతడు మూటగట్టుచుండగా చూచిన మరియొకడు కత్తెరతో నేర్పుగా ఖంకువాకొంగును కత్తిరించిమూటచే జిక్కించుకొని తరువాత వైపునలో దిగిపోయెను కొంతసేపటికి మహమ్మదీయుడు మూటను దడుముకొను నప్పటికి మూట మాయమగుటచూచి యతడు నిర్భాంతపోయి ఏమిచేయలేక రైలుచే పోలీసువారికి తక్షణమెరిపార్చు చేసెను.

పచ్చయప్ప ధర్మములు:—ఏప్రిలు 4, 9-వ తేదీలలో పచ్చయప్పా ట్రస్టు బోర్డునందు దివాను బహద్రుల ఎల్. ఎ. గోవిందరావున అయ్యరు, బి. ఏ. బి. ఎల్; బి. నానుమంత రావు బి. ఏ. బి. ఎన్. ఓ. గారలు తమ పదవులకు రాజీనామాలనిచ్చుటచే వారి స్థానమున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు హిందూసభ్యులు క్రొత్తసభ్యుల నెన్నుకొనెదరు. సి. పి. రామ స్వామి ఆయ్యరుగారి స్థానమున పచ్చయప్ప కాలేజీ పట్టభద్రులచే నింకొకసభ్యుడు ఎన్నుకొనబడును. క్రొత్తసభ్యుల నెన్నుకొనుటకు మే 15 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 4-5 గంటలకు పచ్చయప్పా భవనమున సభ జరుగును.

ఏప్రిలు 28 వ తేదీతో పి. వి. దురేస్వామి మొదలి యారు గారి సభ్యత్వకాల నియమితి ముగియుటచే నతడు రాజీనామా నీయగా 30 వ తేదీని మరల నతడు మదరాసు కార్పొరేషను కమిషనరుల తరపున సభ్యుడుగ నెన్నుకొన బడెను.

OTTO DILBAHAR Regd.

THE PERFUME OF ORIENTALS DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది. ఆత్మాహలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకలే నిర్భయము చేయబడిన కేరల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని దినువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్ధమగు నువాసన ని న్నలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

జిన్నైజా (ఆర (డాం)	సీసా 1-3 రు	0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1- (డాం	"	0-12-0
నోకనైజా 2 "	"	1-4-0
వెద్దనైజా 4 "	లేక 1/2 టన్ను	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులలోన దొరకును. దీనిని అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైను, కార్డుపైను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్బహారుయొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువనానికి వ్రాసినచో అజాకిముక్తుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోలురేజంటు: ఆంగ్లయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్నూరునీరు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు రేజంటు:— మెసాతా పురుషోత్తమాచార్య, వైసాబజారుకోర్సు, మదరాసు.

ది వాన్ బహద్దరు కేశవస్వామి గారికి బహిరంగ లేఖ.

(-0-)

అర్జున్, విశ్వనాథకాళియందలి ధర్మము నెరవేరుటకు దైవము ప్రజలకు ప్రత్యేక లక్షణాలక్షణము లగు దేశముల నిర్దేశించియున్నాడు. వారికి ప్రత్యేక సాంప్రదాయమును, వాఙ్మయమును, కళలను, భాషలను, పరిజ్ఞానము నుండటమును దైవాభిప్రాయము. దైవాభిప్రాయమే మహాపురుషుల సత్సంకల్పమునందును, మానవుల సంకల్పమువారి కార్యకాలమునందును, దేశమునందును ఫలప్రసాదిని పొందుచుండును. దైవప్రేరేపముగాని కార్యకలాప మెప్పుడును సిద్ధించదు. దైవ సంకల్పము నెరవేరుటకు తాము భారతజాతీయ మహాసభాదేశ నిర్వాహక కర్తమునందుచేరి యుండిరి. తామహర్మ్యమునందు చేరుట కంతకంటె పేరు యుద్దేశమునందున అంగ్రులుగాని అంగ్రేజులుగాని యూహించుటలేదు. తమ భావమునందును విలక్షణముగ నుండునని నే ననుకొనుటలేదు. నాకట్టి దైవమునందు చేరనే తమ కీర్తి ఘన వ్రాయుటకు కారణము కలిగినది తాము గ్రహించవలసి యుండును. అది బ్రాహ్మజాతీయ సంఘమునందలి తాము విడిపోయి, దేశహితైక బ్రాహ్మజాతీయ సంఘమునందు చేరి, దాని ప్రజాపత్యమును వహించి, తత్పక్షము ప్రాపున ఇండియను పేట్రెయిటుపైతము నిర్వహించి, భారత ద్వైతములను ప్రతిఘటించి, బ్రాహ్మజాతీయ లాభాలాభములను సంరక్షించుచున్నారను. తత్పార్శ్వనిర్వాహణము సుకరమైనది కాదనియు, కష్టమైనదనియు తమకు తెలియనిది కాదు. దైవాభిప్రాయానికి నాకాదా కార్యనిర్వాహణమునందు కష్టములను సంతోష భార్యకముగ సహించు టెందులకు? భరతవర్షము పక్షమున తామనలించియున్న కార్యప్రణాళికి కీలక మెక్కడయే యని నే నిక్కడ వచించిన యెడల తా మందుకు అక్షేపణ చేయవలయు.

మానవ ధర్మమును నెరవేరుటకు భారతీయులందఱు కేశభావబద్ధులై తమకీర్తి సంపదలను భారతీయవలసి యుండునని భారత జాతీయ మహాసభయొక్క మాటల దేశమే కదా. తాము దాని కార్యనిర్వాహక కర్తమునందు చేరి పనిచేయుట వలన తమ కృత్యదేశ మెట్లుండెనను తత్పార్శ్వములకు భిన్నముగ వర్తింపవలయు. జాతీయ సభపట్టును, దేశముపట్టును తమ కృత్యదేశము తాము సభ్యులైయున్న కార్య నిర్వాహక కర్త పట్టుదేశమునకు భిన్నమై యుండునని నే నూహించుటలేదు. తా మందుకు భిన్నమై యుంటిమని చెప్పదలచిన యెడల తమకు సంఘభావతత్వము బోధ్యమై యుండలేదని చెప్పవలసి యుండును. భారత జాతీయ సభావిముఖులతో జాత్యైకతత్వము బోధ్యమై యుండలేదని సమయము వచ్చినప్పుడెల్ల తాముకృత్యపరచుచునే యున్నారను. భారత విముఖులు దేశీయ లా వి దేశీయ లా య ను నంత పరిలసము తమపనిగాని ప్రస్తుతేతేతే పనికాదు. భారత్యైకతత్వనిర్దిష్టము పనిచేయుచున్న మహావ్యధియులు తమకు మిత్రులు. దైవసమ్మఖమున తత్సంప్రప్రప్ర పనిచేయున్న విదేశీయులు తమకు మిత్రులే. అంతదూరముపోవేల, భారత జాతీయ సభాదేశవాస్థికి తమవలెనే కృషిచేయుచున్న వంగీయులును, పాంచాలదేశీయులును, విహారీయులు, ద్రావిడులును, మహారాష్ట్రీ ఘోరజులును, కన్నడ మళయాళీయులు తమకు మిత్రులే. అట్టియెడ జాతీయ సభకు పట్టుకొనుకొనెను అంగ్రులును తమకు మిత్రులని నేను చెప్పనాహించిన యెడల జలసేతు ప్రత్యవాయ ముండదు.

మిత్రమందలి ప్రాప్త్యబిల్లియము రణరంగమునందు క్రతు నేనలను నిర్దించుచున్నది. మానవమందలి మహాసేనలలె పూర్వమును పన్నుకొని పూలవృష్టికి గోచరము కాని గోశములందు సంవరించి, లోకదాశ్యమును నిర్మించుచున్నది. వెనకభావము వలెనొక నొక కాలమునందు లోకము నావహించి, మానవులను పీడించుచుండిన లాని సత్వమును జయించి ధూమ్రపానీని మానవమందలియే. 20 వ శతాబ్ది యందు మానవమందలి విజయ కేతనము లెన్నియో ప్రవాహతా రమువలె ప్రళాశించుచున్నది. వానినిదనుచేరి తాము ప్రకృత మునందు భారతపతాకమును ప్రతిష్ఠించి, లోకదృష్టి దాని పోషకప్రణాళియనుట్లు పనిచేయుచున్నారను. మానవ మహామందలియను నేనలందు భారతాంతర్జాతీయమై యున్న వివిధరాష్ట్రములపారు అక్షపాటులుగ నున్నారను. వికసనసేనకు మూల విలయముగనియు, పూర్వదేశ ముండుననియు, కేంద్ర దేశముగనియును ప్రత్యేకము యొక్కదృష్టాంతమును కలగించుటకు దీనియందు అర్హతమును నిర్దేశించుటకు ప్రాప్తమైయున్నాము.

మామనందు నిర్దేశస్థానమును, నిర్దేశకార్యమునును నప్రేరేపము నందలి వివిధరాష్ట్రములకును నిర్దేశస్థాన ముద్దేశిరవలయును, కార్యముండి తీరవలయును. వ్యక్తిమాత్రులగు తమకును సంఘమునందు నిర్దేశస్థానముకలదు. కార్యము, ధర్మముకలదు. వ్యక్తి ధర్మము సాలితమైనప్పుడు సంఘధర్మమునకు వికల్పముకలదు. వివిధరాష్ట్రములు తమ నిర్దేశధర్మమును నిర్వహించుట యందలి కాలప్రదగ్ధము ననుసరించి, భారత తత్వము సిద్ధించును. మానవమందలి పూర్వప్రకృతమును చీకాకు పరచుట దైవాభిప్రాయము నెరవేరుట కారణము.

భారత మహామందలి యందలి వంగీయు, పాంచాల, ద్రావిడ, కన్నడ, మహారాష్ట్రీ ఘోరజులతో పాటు అంగ్రులకును ప్రత్యేకస్థానమును, ధర్మమును కలదు. భారతవర్షము లోకతంత్రమునందెల్లమహాకృషి కలె మూర్తిభవించియున్నది. అంగ్రుల కంద్రకు అంగ్రీ కేశమట్లే యేకవ్యక్తి స్వయాపిణియై విరాజిల్లుచున్నది. అంగ్రమూర్తికి రూపమునందు దైవభావము లేదు. మంగమాతకు రూపదైవమునిర్దించుటకు కొందరు పడిన పాటు కృత్యమైన సంగతి దేశభిక్షులు మరచిపోరు. అంగ్రనామము నిన్ను నేను వచ్చిపడికాదు; కార్యప్రయోగ కాలము లేని భావ మేరులగు కొందరు యువకుల టిటివల కల్పించినదియు కాదు; కొందరు పేదప్రతిష్ఠలు సంపాదించు కొనుటకుగాని, మరి నాలుగుదొంగములకు పొందుటకుగాని మొన్న మొన్న యేర్పడినదియును కాదు. అంగ్రనామోత్పత్తికి అంగ్రేజీ మానమును, భాషయు తార్కాణములు. అంగ్రనామమునందే దేశమును, రాష్ట్రమును పరికల్పితము. వ్యవహారమునందే టిటివలను “దేశ” శబ్దమునకు రాష్ట్రనామము వాడుక యగుచున్నదే కాని నేను కాదు. అంగ్రదేశము, అంగ్రరాజ్యము చిరకాల సంకల్పితము. తద్భావము నే ప్రకృతము అంగ్రు రాష్ట్రనామముచే వాడుటయు, దాని సాకాంత్యమును కర్తవ్యప్రణాళియకానేరదు. అంగ్రరాష్ట్రనామ మిప్పుడు ప్రతి యాంగ్రుని కంతకుపరమమందలియు శంఖధ్వనివలె మ్రోగి పోవుచున్నది. భారతవర్షమునందు స్వారాజ్యనాదము పిక్కటిల్లుచున్నది. లోకమునందు ప్రజాధర్మము నిండిపోవుచున్నది. అట్టి మహాసమయమునందు అంగ్రోద్యమ, అంగ్రరాష్ట్రసమస్యలు ఏపక్షమువారి దృష్టి నాకర్షించినను సంతోషదాయకమే. సంకుచితభావముతోను స్వప్రయోజనపూర్వకముగను గాకను విశాలరాజనీతితో రాష్ట్రసమస్యను పరిష్కరింప బూనుకొనినప్పుడు తమవంటి దేశభిక్షులు చేయునాదన లెప్పుడును గమనార్హములు.

భరతవర్షమునందు నేను విభాజ్యములై యున్న రాష్ట్ర భాగములు ప్రజానిర్మితములుగావు; వానిని పరరాజులు తమ రాజ్యసౌకర్యముకొరకును, అప్పటివారి యవసరములనుబట్టియు నిర్మించియుండిరి. ప్రజలకు తమరాష్ట్రమునందు స్వతంత్రధర్మమును, తమదేశమునందు సహచర్యధర్మమునుండును. భారతవర్షము భారతధర్మమును ప్రదర్శించును. అంగ్రదేశము అంగ్రధర్మమును కృత్రికంచును. రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమును, దేశసహచర్యమును భారతీయుల మతమునందలి మూలధర్మము. తక్కిన విదేశములు కృత్రిమములు; వానిని ప్రజాసాంప్రదాయము మన్నింపవలయు. రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమునకును దేశసహచర్యమునకును స్థావరము కలుగుటకై అంగ్రులు ప్రత్యేకరాష్ట్రమును వాంఛించుచున్నారు. జాతీయమహాసభవారి తత్పార్శ్వమును గ్రహించి అంగ్రులకు ప్రత్యేక జాతీయోపసంఘమును ప్రసాదించి యున్నారు. అంగ్రజాతీయోపసంఘ దుర్గము అంగ్ర దేశము నావరించియున్నది. అంగ్రమహాజనుల క్రైమ సంకల్ప ము దుర్గమునకు పునాది; వారి యాశయపరంపర లాదుర్గమునకు శిఖరము. ధర్మమునందే పూర్వము ప్రజాసమయపు భావము మాత్రము కృత్రిమగుచుండునో గాని ప్రజా ప్రవాహమునందే నిర్దమించిన యేపదియందలి భావమునో వ్యక్తంబును. ప్రజాభావ మెప్పుడును దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రదర్శించుచుగాని, ఏనుగురియొక్క మోయియైదెట్లుములనుబట్టియుండదు. అంగ్రజాతీయోపసంఘమునందే కొన్ని మండలములను నేనుపరచుటకు అంగ్రులంగీకరింపవలయు. అంగ్రోద్యమము నేనలుగురితో వశపరచుటవలన ప్రజాభావమును ఆహం భావమునకు సమర్పించుట యగును.

భరతవర్షమునందలి ప్రజాభావము నిరంకుశాధికారవర్షమునకును, ప్రజావిరోధులగు కొందరు స్వప్రయోజన వరులకును లొంగియున్నదని తమవోటి దేశభిక్షులు దేశము సభాసమఖిలునను, తల్లికల ముఖము నేనే వ్యక్తపరచుచున్నారను. అయితే ధర్మము, దేశము, ప్రయోజనము వేదమునను, నిర్ధారముచేసి, అంగ్రరాజ్యము వేదమునందు కొందరు వాదించుచుండిరి. అంగ్రోద్యమముపట్టుకు నిట్టి నిర్దిష్టతత్వము బయలుపడును.

దేశీయము. అంగ్రోద్యమము ఆచరణయోగ్యము కాదనియు నిర్ధాంతముకాదు యనియు దాని తైవవశమున వాదించిన వారిలో తమకును గలదు. వారిలో కొందరిప్పుడు తమతత్వమును మార్చుకొనిరి. తమ రాజ్యపూర్వస్థాంతమును మార్చుకొనిరి. తేదో నేను చెప్పవలయు గాని అంగ్రజాతీయోపసంఘము పట్టును దానిని ప్రయోగించి ఆచరణమునందు యుండుటకు తాము ప్రయత్నించుచున్నట్లు తాముచేయుచున్న అంగ్రోద్యమ మే తెలియజేయుచున్నది. 30 వేదీని బొంబయియుండు జను గుండు భారతజాతీయసంఘసభవారి విమర్శకమునకు పంపిన విషయమే వానికి తార్కాణము. చెన్నరాష్ట్రీయోపసంఘముమొదలై తమనూతన కిదివరకు తగిన సహాయము కలిగియుండలేదు. తమనూతనస్థాంతమును గ్రహించుటకు శక్తియును కాలముకానేరలేదు. కావునతామిప్పు దానిననుచును జాతీయ సంఘమువారియెదుటపెక్కురింపదలచిరి. అంగ్రదేశము పట్టి తాము జాతీయ సభాదేశమును తమకలమున మహాధర్మమును నెరవేర్చదలచిన యెడల తమ నూతనస్థాంత మెంతవరకు జాతీయ సభవారికి తెలిసిన భారతీయుల కంగ్ర తేరుకరముగ నుండును. తమ నూతన స్థాంతమునకును ప్రయత్న రాజ్య తంత్రజ్ఞుల లోకపాలన కింతవరకును సన్నిహిత సంబంధ మేర్పడునని తాము యోచించుకొనవలసియుండును. ఇప్పుడు సమస్య సందర్భమునందు కార్మకు మహాశయు డి స్థాంతమును ఏడ్వ కొలదిని ఆచరించి చిరకీర్తిని పొంది యున్నాడు. అంగ్ర దేశమునందు తమకు చిరవరకు అంగ్ర మండలములలో కొన్నిటిని అంగ్రజాతీయ సంఘమునందే చేర చేయ లేకపోయినను కేలయు ప్రయత్న మాత్రము చేసే యశోకాములు కావచ్చును. కార్మకు మహాశయుని అట్టి స్థాంతము లోకమునకు నూతనము కాదు భారతీయులు నా స్థాంతమునకు చిరపరిచితులే. అందలి తత్పార్శ్వమును గ్రహించుటకు అంగ్రులు విశేషక్రమ పథ నకర్తలేరు. ఇప్పుడు సమస్య పరిష్కారమును ప్రతిఘటించి, భగీరథ ప్రయత్నములు చేయుచున్న కార్మకు మహాశయుని ప్రజానిరోధతంత్రము ఇప్పుడు ప్రజాశత్రుమును మరచునను తేకపోయినది. కార్మకు మహాశయుని ప్రయత్నము వలన ఇప్పుడు మిత్రులెవరో శత్రులెవరో వారికి వ్యక్తమై పోయినది. అంగ్రోద్యమమునకు అంగ్రభిరమునందు స్వపక్షనిపక్ష నిష్ఠ యగుచుండుట అంగ్రుల పురోగమమునకు నిదర్శనమే గాని నేను కాదు. తాముప్రకమించిన విపరీతాంశోశన మా నిర్ణయమునకు తోడ్పడి శిక్షుకాలమునందు అంగ్రోపలభి సిద్ధించు గలదు.

చెన్నపురి, మే 2 వ తేదీ. అంగ్రజాతీయవాది.

శిల్పీసభ; పత్రికాభిప్రాయములు

మైయు ఆఫ్ ఇండియా:—ప్రజల సత్తైర్వ్యముతో విశ్వసించి వారల సీప్రస్తుతస్థితికి తగిన కీర్తి నుపయోగకరము X కేసినందులకు మోదపులు ప్రభుత్వమువారి కంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండవలయును. మన ప్రస్తుత పంచాలనానిధానముఖ్యమాత్రము వికమత్యము.

ఎడ్యోకేటు ఆఫ్ ఇండియా:—ప్రసంసనీయులగు నేర్పాటుల జేయుటకంటె ప్రస్తుతపు సభ హిందూదేశ వికమత్య రాజభిక్షులను గూర్చి యెక్కుడు చర్చజేసెను. పనులు మాటలంత ఘనముగనో అంతకంటెను ఘనతరమునో జరుగునని ఆసంతోషము.

ఇంగ్లీషుమాను:—సభ సలహాకంటె దాని యత్నా హ మెక్కుడుప్రాముఖ్యము. ఆ యత్నాహమునకు తగినట్లుగ దొరతనమువారు పని నిర్వహించుటకు హిందూదేశము పట్టును, సామ్రాజ్యము పట్టును వారు చేయవలసిన విప్లవకర్తృత్వము నిర్వహింప లేనివారగుచున్నారు. సభ సలహాలను మాత్రమే గాక వారింకను ఎక్కుడు కార్యముల నిర్వహింప వలసి యున్నాను. ఇప్పుడీ సలహాలు చాల అస్పష్టములుగ నున్నవి. అనియె ఫలవంతములు కావలయుననిన క్రొత్తసాసముల చేసి వాని బలవత్తముల చేయవలయును. రాష్ట్రీయ సంఘములు ఆయా రాష్ట్రములందు వస్తువుల వృధాగ వ్యయము గాబుండ తగినయేర్పాటుల చేయవలయును.

స్టేటుమాను:—ఇట్టి సమావేశమునందు హోమయూలు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట మలేయు నివారకమార్గముల నాలోచింప సమావేశమైనవారికి నాణ్యముల మార్పునుగూర్చి సలహా యడిగినట్లే యుండగలదు. కప్పటి గారి తీర్మాన మొత్త అప్రస్తుత మైనదియు నికనధికముగ నేమియు చెప్ప నకసరము లేదు. సభ కావలను గూడ యుద్ధసమస్యల నాలోచించునపు డిహో మయూలు సమస్యనుగొనినప్పుడును సత్ప్రస్తుతముగ నుండగలదు.

ఇండియను డెయిలీన్యూసు:—శిల్పిలోజరిగిన మహాసభా ఫలితముగ, ఈ దేశపురస్తుసంపదన గాని, ముఖ్యముగాగాని విట్లు భాగక నుభయోగింపదలచి అందరి మోర్పులు, దోర్పులదల చేతములలో చాలకాలము ప్రయోగించి కొంత విఫలమైనది నిక్కపరిచియును క్రొత్త సామ్రాజ్యనిర్మాణము వలన చదు.

గురువారము.

అంత్యోపనాస్యము

రాజప్రతినిధిగా రీ వాక్యములలో, స్వరాజ్య
వాదలు బేరమాడుటకు వచ్చియుండ లేదని
గ్రహించియుల గాన్నించుచున్నది. ప్రజల యభి
ప్రాయములు వారికి బోధపడినకొలదిని, ప్రజా
దర్శనాభ్యుము సంగ్రామమున కధికముగ తోడ్ప
డునని గ్రహించగలరు. ఈ సందిగ్ధసమయమున
రాజకీయాశయములను వెనుకకు బెట్టుటచే, ప్రజా
శయములపై సానుభూతి విస్తరించునని రాజప్రతి
నిధిగారు నెలవిచ్చిరి. స్వాతంత్ర్యాశయములు ఫల
క్రదములగుచో, సంగ్రామోత్సాహము ప్రబలమై
జర్మను నిరంకుశము త్వరలో నిర్మూల మగునని
ప్రజానాయకులు చెలుపుచున్నారు. ఇందుచే,
ప్రజాశయములకును ప్రభుత్వాశయములకును భేద
మెక్కడను గాన్నింపదు. భేద మంతయు కార్య
కర్తృత్వం దే గన్పట్టుచున్నది. సర్ పి. యస్. శివ
స్వామి అయ్యరుగారు, ప్రజాశయములపై విశేష
ప్రేమ నిదివరకు వ్యక్తపరచి యుండలేదు. ప్రభు
త్వాశయములకు వీరు ప్రతికూలురని ఎవరును
పలుక సాహసింపరు. అట్టి వారే, ఢిల్లీ సమా
వేశమందు ప్రజాశయసాఫల్యమునకును, సంగ్రా
మోత్సాహమునకును సన్నిహితసంబంధముగల
దని, ఉపన్యసించిరి. శివస్వామి అయ్యరుగారు దేశ
రక్షకసైన్యమున పైనికుల కేర్పుటకు తమ కాల
మాను వియోగించి కీర్తిపడసియున్నారు. అందుచే
వారికి సత్యము అనుభవపూర్వకముగ వెల్లడియై
యుండవలెను. అయ్యరుగారి వాక్యములను ప్రభు
త్వమువారు సులభముగ ద్రోసివేయ వీలుండదు.
అయ్యరుగారి క్రింది రీతిని బలికేరని, హిందూ
కర్మకాండమునున్నది.

ప్రారంభోపన్యాసమున గల బలముతో కొంతభాగము అంత్యోపన్యాసముచే దగ్గినదని, మెయిలుపత్రిక వగచుచున్నది. ఇందస్వాభావికమెద్దియును లేదు. ప్రజాశయములకు భంగము కలుగు సంతవరకును, మెయిలుపత్రిక వంటి పత్రికలకు మిళితేని సంతసము గలుగును. ఏమాత్రము సానుభూతి యొసగు అధికారులనుండి వెలువడుచో, వారిపత్రికలదూషణములకు బాత్రులగుదురు. ఇట్టివిమర్శకులు సామాన్యజేమమానకు హితము నొసగజాలరు. తమ సంకుచితాభిప్రాయ ప్రకటనముతో, మిత్రమండలి మహాద్వైతములను చులకపజేయుటకు తోడ్పడుదురు. ఇట్టి తీర్మానములకు సఫలములగు నడుటకు సంతియము లేదు.

వైవాక్యములన్నియు ఇండియను పేట్రీయట్టు
పత్రిక దాల్చిన నూతనాకారమున కనువుగ నే
యున్నవి. పేట్రీయట్టుపత్రిక, కేశవశిల్లగారు ఆం
ధ్రుల మనోంధముల భగ్నపరచుటకై గావించు
చున్న భగీరథ ప్రయత్నములకు జేదోడై నిలుచు
చున్నందులకు సంతసింపవలసినదే. ఇంత మాత్ర
ము ప్రాతీకూల్య మున్నగాని, ఆంధ్రులు ఉద్యమ
వ్యాపనమునకు ప్రబలప్రయత్నముల గావింపరు.
కేశవశిల్లగారి ప్రాతీకూల్యముమూలముననే, అసంత
పురమునందు ప్రశస్తికమండల కాంగ్రెసుసంఘము
నెలకొల్పబడిన దని తెలిసికొనుటకు సంతసించు
చున్నారము. అట్టి సంఘములు యితర ప్రదేశము
లందు గూడ త్వరలో నేర్పడునని డలచుచున్నా
రము. ఆంధ్రదేశ మంతయు చలింపని కార్య
వీక్షతో బనిచేయుచుండ, ఆంధ్రరథ తొక్కిరి
చునోవీక్షము కొరకు కాంగ్రెసు సంఘమునాని

ఆంధ్రాశయముల తృణీకరింపజాలరు. ఈ సందిగ్ధతను గాఢమున ఆంధ్రదేశపు తోడ్పాట టిఫిక్ముగ గావలసి యున్నది. కాంగ్రెసు సభాజ్ఞానువర్తియై, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము కార్యభారము వహించవలెను. కార్యదర్శులు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను నిర్వహించవలసివచ్చేగాని, స్వకీయోద్దేశములను జూపించి కల్లోలము గలిగించజాలరు. ఆంధ్రదేశ మీ తరుణమున, కాంగ్రెసు కార్యదర్శు లొకరు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విఘాతముగలిగించజూచుచుండ, సహించి యూరకొన జాలరు. ఆంధ్రులన్ని భాగముల నుండియు దృఢముగ ససమ్మతి జూపుచు, సభా కార్యదర్శులకును, కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు లగు బీసెంటు గారికిని, తంత్రీవార్తల నంపవలెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములును, డివిజనల్ సంఘములును వెన్వెంటనే తమ ధర్మము నెరవేర్చవలెను. రేటిడింగు మధ్యాహ్నము రెండు ఘంటలకు కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము గూడును. ఆంధ్రదేశమునుండి వచ్చే వార్తలన్నియు నాలోచన జూపించునగునట్లు చేరవలయును. ఆంధ్రముఖము కొందరు బొంబాయి సభకు వెడలియుండుట శుభసూచకము. వారు ఆంధ్రుల మనోభావములను కాంగ్రెసు సంఘము వారికి స్పష్టముగ నివేదించెదరని యూహించెదము. చెన్నపురి ఆంధ్ర ప్రజాసంఘము వారు నేడు దినము కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు లగు బీసెంటుగారి కీక్రింది తంత్రీవార్త నంపిరి.

“ఆంధ్రమండలము లన్నిటికిని ప్రత్యేకసంఘ మొసగిన కాంగ్రెసు తీర్మానమును, అఖిలభారతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు కాపాడవలయునని, ఆంధ్రప్రజాసంఘమువారు గోరుచున్నాను. లేని యెడల ఆంధ్రులలో ఆగ్రహము ప్రబల మగును.”

ఇట్టి సందేశములనే, ఆంధ్రదేశములందన్ని భాగములనుండియు, కాంగ్రెసు సంఘసభ కంప వచ్చెను. ఆంధ్రు లింతవరకును, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులైయున్నారు. ఏకారణముచేతనను, కాంగ్రెసు సంఘమువార తీర్మానమును భగ్నపరచుచో, సత్యాగ్రహవ్రత మవలంబించి యొనరు, ఆంధ్రులు తమ స్వత్యములను కాపాడుకొనుట ముఖ్యధర్మము. ఈతరుణము జారవిడచిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాపయోగము దగ్గుటయే గాక ఆంధ్రదేశపు సరిహద్దుల నిర్ణయమునకు గూడ మున్నుండు భంగము వాటిల్లవచ్చును.

కెయిరా సిటి.

కెయిరాలోని దుస్సితి కొంతవరకు చక్కబడుచున్నదని, న్యూ యిండియాకు బంపబడిన తంత్రీవార్త దెలుపుచున్నది. వన్నుల జెల్లిపనం దులకై భూరుల స్వాధీనము చేసికొనినటుల, కొన్ని యుత్తరువులను ప్రభుత్వము వారిదివరకు బ్రతికియింపిరి. ఈ యుత్తరువులన్నిటిని, ప్రభుత్వము వారు పంపించిరికొనినదియు, ఇంకను కొన్ని జప్తు యుత్తరువులను మాత్రము నిలిచి యున్నవనియు దెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాశయములకు జెవియొగ్గు చున్నందులకు, అభివందనీయులు. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి వరిపాలనము జరుగుచో, అశాంతి కెడముండదు. విగిలిన నిర్బంధములు గూడ త్వరలో దొలగింపబడునని దలచెదము. గాంధీగారి సత్యాగ్రహ వ్రతానుష్ఠాన మంతవరకును విజయము గాంచుచునేయున్నది. శత్రువు బలమును సత్యము ఫలించి తీరునని, గాంధీగారు నిదర్శనపూర్వకముగ చూపగలిగిరి. కెయిరా సంతోషము దగ్గు చున్నంతలకు, ప్రభుత్వము వారును గాంధీగారును అభివందనీయులు.

త్వరపడును!
బొంబాయిలో 3-వ తేదిన జరుగనున్న కాంగ్రెసు సంఘసభలో, ఆంధ్రదేశం గ్రెసు సంఘాధికారము విషయమై తీర్మానింపబడును. త్వరపడి ఆంధ్రుల మనోరథముల భగ్నము గావించుట ప్రమాదకరమని, అన్ని భాగముల నుండియు, ఆంధ్రులు తమ యభిప్రాయములను బీసెంటు గారికిని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును బొంబాయికి తంత్రీమూలమున దెలుపఁ బ్రార్థితులు.

శ్రీ యుద్ధసమావేశము.
(1)
సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారి ఆశ్చర్యకరముగ ప్రకటనము.

శ్రీశ్రీ, ఏప్రిల్ 20:— సోమవారమునాటి సమావేశము ఉదయము 10-45 గంటలకు ప్రారంభమై మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. కపర్దేగారి తీర్మానమును నిరాకరించుటకు గూర్చి రాజప్రతినిధిగారు చెప్పిన రహస్యమును విషయమునకు సభ్యులు విశేషావరతతో నిరీక్షించుచుండిరి.

సంస్థానాధీశుల యుపన్యాసములలో ఆశ్చర్య మహారాజగారి యుపన్యాసము చూరాలోచనమునందును, నిష్కాపట్యమునందును, గాంధీధర్మమునందును ఇతరుల ఉపన్యాసములను మించిపోయి ఆశ్చర్యమొనర్చుచుండెను. విశనీరు మహారాజగారి యుపన్యాసము నిరంతరంకాకారపు, ఫక్కిని వ్రాయబడినది. అందు ప్రాచీన సాంప్రదాయానుసారముగాని సర్వసామాన్య మానవ ప్రకృతియు నేమియు కన్పడలేదు. కాని మహారాజగారు తాము వ్రాసిన దానిని బాగుగా జదివించెను. సురేంద్రనాథ టెగార్జీ గారు ఉత్సాహముతోడనే పల్కిరిగాని వారి విశ్లేషణావలన సమర్థించుచు అందేమును చెప్పలేదు. పండిత మదనమోహన మాలవీయగారు రాజకీయ సంస్కరణల విషయము ద్వితీయ గణ్యమని చెప్పి భారతీయ, యూరపీయను వైవిధ్య శీతముల విషయము నట్లేముంచి నేనావిషయమున సర్వసమానాదరణమును జూపవలెనని కోరి డోరంగజీయ డౌన్లన్లను నణచుటకు గురు గోపిందేంగు సామ్రాజ్యభావమును గూర్చి విశనీరు మహారాజగారు చెప్పినవాక్యములకు ప్రత్యుత్తరము జెప్పిరి. గుండరంగు మజిలీయగారు ప్రస్తుత విషయాలమున సిక్కులుచేసిన సామ్రాజ్యసేవను విడిచి, డోరంగజీయ కాలమునందులకై ఇప్పుడును సిక్కులు రణరంగమున ప్రత్యేక సేవలు సల్పుచున్నారని చెప్పిరి. శ్రీవాసకాశ్రీగారు జర్మనీవిజయముల వలన ఫలములనుగూర్చి తెలుపుచు మనశ్చిలకు గౌరవధర్మము గలుగునని చెప్పి మిత్రమండలి విజయమును గోరుచున్నామనిరి. గాంధీగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు హిందీ భాషలో ఉపన్యాసమును ప్రారంభించి ఇంగ్లీషులో ముగించి సభ్యుల కాశ్చర్యము గలిగించిరి. సర్ వారాయణ చందావర్మగారు బెర్లిన్ గారివలెనే యుపన్యసించి ఆంగ్లదేశములో బ్రిటిషు భావము ఈదేశమునందును వ్యాపింపజేయుదని కోరిరి. అంతి కా చరణముజూచారుగారు అతివృత్తీపన్యాసమును గావించి అందు 130 సంవత్సరముల బ్రిటిషు పరిపాలనమును గూర్చియు 30 సంవత్సరముల ఆంధోళనమునుగూర్చియు తెల్పి ఈ ఆంధోళనమువలన ప్రస్తుత విషయస్థితిలో నుపయోగపడగల ప్రయోజన మేమియు సంతకము గలగలేదని చెప్పి “ఆంగ్ల దేశమా, నీయందు కష్టమెన్నియున్నను, నీన్నే విశ్వసించుచున్నాను”న

బర్లెండు: నిర్బంధనైనికవిధానము
బర్లెండులో నిర్బంధనైనికవిధాన మొకను కొంతకాలమువరకును ప్రవేశపెట్టబడదని, ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. స్వరాజ్య శాసనము రాబోవు వారములో ప్రవేశపెట్టబడునని, దెయిలీ న్యూసు పత్రిక దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్య ప్రధానమునకును, నిర్బంధనైనికవిధాన ప్రయోగమునకును సంబంధము గలదని, ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వము వారు గుర్తించినటుల కిదియొక నిదర్శనము.

వ్యవధిలేదు!!
బొంబాయిలో 3-వ తేదిన జరుగనున్న కాంగ్రెసు సంఘసభలో, ఆంధ్రదేశం గ్రెసు సంఘాధికారము విషయమై తీర్మానింపబడును. త్వరపడి ఆంధ్రుల మనోరథముల భగ్నము గావించుట ప్రమాదకరమని, అన్ని భాగముల నుండియు, ఆంధ్రులు తమ యభిప్రాయములను బీసెంటు గారికిని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును బొంబాయికి తంత్రీమూలమున దెలుపఁ బ్రార్థితులు.

వాక్యముతో ముగించిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు గంభీర ఉపన్యాసము గావించి భారతీయ భావములను గూర్చి సంకృష్టికరముగ బల్కిరి.

రాజప్రతినిధిగారు తమ కడపటి యుపన్యాసమునందు భారతీయుల వాంఛలనుగూర్చి అత్యవరముతో బల్కిరి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రారంభోపన్యాసములో కడపటి యుపన్యాసమును సరిమాడ, ప్రస్తుత రాజకీయ చర్యను గూర్చి సంకృష్టికరముగ ప్రకటనముగలదని తెలియుచున్నది.

కపర్దేగారి తీర్మాన పుత్రమునందు సంతకము చేసినవారు ఎంతసందిగ్ధ మానసస్థితిని ప్రకటించినను, ఎంత ముఖావమును చూపుచున్నను కపర్దేగారు పట్టుదలతో మనోహరమును చలించునట్లుకావించి ఘండినవో, రాజప్రతినిధిగారు సోమవారము నాడుతమ ప్రారంభోపన్యాసమును అంతోపన్యాసమును అంతరంతృప్తి కరముగ చెప్పబడియుండును. కాంగ్రెసు మన్దిరీగుపక్ష జనులయందు ఇంకను అధికతరముగు సహకారమును, పరస్పర విశ్వాసమును ఉండినవో ప్రభుత్వము వారి భావములు ఇంకను సంకృష్టికరముగా నుండియుండును. ఏనటు గురోవిదుగురో మాత్రము వికమత్యముతో పట్టుదలగలిగిపని చేసియుండిరి. వీరియందు కపర్దేగారి నాయత్వపురు గణ్యముగానుండును. రాజప్రతినిధిగారు కపర్దేగారిని పిలిపించి వారితో చాలసేపు ముచ్చటించిరి.

మహాసభ ముగిసిన వెనుక జిన్నాగారు రాజప్రతినిధిగారికి నమస్కరించి ఎవరికిని వినబడకుండ, నమస్కార సమర్పణమునకు దగని విన్న యుపన్యాసమును గావించిరి. చెన్నపురినుండి వచ్చినవారిలో ఇద్దలు మాత్ర ముపన్యసించిరి. శ్రీవాసకాశ్రీగారు ప్రత్యేకముగ ఉపన్యాస మనునామమునకు దగనిరితని పల్కిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు ఎర్రయరు అనుకొనిరితని ప్రత్యేకముగ ఉపన్యాసము గావించిరి. సంస్థానాధీశులలో సింధియా మహారాజగారు అనధికార భారతీయ బ్రిటిషురీతిని పల్కిరి. ఈ 2 1/2 దినములలో గాంధీగారుండును మాలవీయగారుండును మనోధృవత్వము కన్పడలేదు. సోమవారమునాడు రాజప్రతినిధిగారి చర్యయంతయు సానుకూలముగను అతిసంతృప్తికరముగ నుండెను.

శివస్వామి అయ్యరుగారు.

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు మనవ్యవల ఉపసంఘపు తీర్మానమును బలపఱచుచు వైవిధ్యముల శీతములనెక్కువ చేయువిషయమును, భారతీయులకు నేనలలో నెక్కువకమి పడలనిచ్చు విషయమును, లోభదృష్టిని జూడ గూడదనియు, ప్రస్తుతముపనిచేయుచున్న వైవిధ్యమును, ఇకముందు తాత్కాలికముగా సమకూర్చుచున్న వైవిధ్యమును సత్యముగా పిని నీయవలయుననియు యుద్ధరంగమునకు బోవు వైవిధ్యవరత దేశరక్షక వైవిధ్యమును ఈ రెండులాభముల నీయవలయుననియు కోరిరి. శివస్వామి అయ్యరుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు ఉచ్చస్వరముతోబల్కి రాజప్రతినిధిగారిని జూచి బల్కిరి. “ఇప్పుడు కావలసిన దేమనగా, ప్రభుత్వము వారి కిని ప్రజలకును పరస్పర విశ్వాసము బలపడి ప్రభుత్వమువారి యాశయములు ప్రజలయోశయములతోనైక్యము కొందురు!”

నేడు ప్రారంభింపబడిన సహకార భావములన తాత్కాలికముగ పరస్పరభావ భేదములు పోవుటయే గాక పాలక పాలికులకు గల పరస్పర అవిశ్వాసమును సంపూర్ణముగ తొలగించి (ఈ అవిశ్వాసము మూలమున ఇదివరకు పరస్పరాన్యభిప్రాయములును, విపరీతభావములు నేర్పడినవి) భరతవర్షమున వివిధ ప్రజాసంఘములందు సాభాగ్యవత్వమును, అత్యగౌరవమును, సర్వసమానత్వమును, సంపూర్ణప్రజాస్వత్య సిద్ధియు గలుగును గాకయని కోరుచున్నాను. వివాదముల కిదిసదుయముకాదు. వివాదములకు స్థలమును కాదు. ప్రభుత్వమువారును

ప్రజలను యోచించుచుండిన రాజకీయపున
స్సంఘటనమున విషయమున ప్రభుత్వమువారేమియు ప్రకటన
ము గావించకుండుట దేశమున నాశాంతియు గావించినదని
చెప్పటానావిధియని తలచెదను. అట్టిప్రకటనము గావించుటకు
గలుగుచున్నట్లయిన మనమెఱుగుదుము. కొంతవఱకు అట్లు
ప్రకటించుటకు తప్పనిసరియైనయెడల మనము గ్రహించి
తిమి. రాజకీయపునస్సంఘటన సమస్యను గూర్చి తీర్మానము
జేసికొనవలయును ప్రభుత్వమువారు అతివీక్షణముగా సానుభూ
తిని ప్రబలయందు విశ్వాసమును సక్రమముగా రాజకీయపరి
జ్ఞానమును బుద్ధివంతతను గలగియుండెదరని పూర్తివిశ్వాసం
చెదము. తాము ఎప్పుడో భావికాలమునగాక అతివీక్షణముగానే
మహావైభవస్థితిని బడయుదుమని విశ్వాసమును ప్రబలయందు
దృఢపరిపంపంకజము మహావిషమస్థితిలందు ప్రజలు సంపూ
ర్ణ సహకారముతో సర్వప్రయత్నములను గల్పగలుగుటకు ప్ర
బోధింపజాలము. అంతవఱకు ప్రజలను అభివృద్ధిపరుపజాలము.”
(హిందూపత్రిక)

రాజప్రతినిధిగారి అంత్యోచనానామము.

రాజప్రతినిధిగారు సభనముగించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—
విషమస్థితినిగూర్చిన విషయములన్నియు మీయెదుట బెట్టబడి
నవి. స్వల్పభావభేదములన్నిటిని ఆవలంబిస్తే మీదేశము
కొఱకును సామ్రాజ్యముకొఱకును సార్వభౌముకొఱకును మీ
రేమిచేయగలరో యోచించుటకు సమావేశమగుట కిష్టపడితిరి.
ఈసమావేశమునకు అధ్యక్షతనహింతు భాగ్యముగలిగినదని
గర్వపడితిని. మీరందఱును మఱల మీమీ గృహముల కరుగు
చున్నారగాన ఆగృహమువారాజు రింతకుముందు జెప్పినవా
క్యములను మీకుజ్ఞప్తికి తెచ్చెదను “ఇక్కడమీరు తీర్మా
నించుకొనిన విధమున తప్పక పనిచేయవలెను”.....
ఇక్కడ ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను గూర్చి కొంత చెప్పె
దను. మొదటి తీర్మానమును ఇటీవల సార్వభౌముడు పంపిన
సంజ్ఞాపనకు ప్రత్యుత్తరముగ పంపుభాగ్యము నాకుగలిగినది
గంతునించుచున్నాను. రెండవ తీర్మానము హిందూదేశాంగ
మంత్రివార్యుల ఆంగ్లప్రధాన మంత్రికి పంపబడును. లోకమంత
యు భరతవర్షము వైపు చూచుచున్నదనియు, పౌరుషవంతుల
వలె భారతీయులను ప్రకర్తవ సంసిద్ధులుగ నున్నారనియు
నేను ప్రారంభోపన్యాసమున జెప్పియుంటిని. ఈ తీర్మాన
ములు గ్రేటు బ్రిటనుకును అధినేతలములకును పంపబడినప్పుడు
మనమును పౌరుషవంతులవలె ప్రవర్తించితిమని చెప్పగలను.
భారతదేశమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములను ఈ సభ
యెదుట బెట్టబడుకొరి కొందఱు సభ్యులు జెప్పియుండిరి.
ఈ విషయములందు వారి యుత్సాహమును గాని, వారు
మాచించిన విషయముల ప్రాముఖ్యము గాని తక్కువ
నాగలేంపను. వారి హృదయములందు గల
సమస్యలవిషయమున వికృతభావము లేమియు లేదని నేను
నమ్మకముగ చెప్పగలను. ఈ సమస్యలగూర్చి పట్టుదలగల
వారు సామ్రాజ్యసేవకొఱ కావ్యవస్థను వచ్చినప్పుడు ఈ విష
యముల సెక నిమిషము కట్టిపెట్టి “ఇది ప్రభుత్వకార్యము”ని
భావించి సిద్ధపడవలసి యుండునని నా విశ్వాసము. ఇట్టి చర్య
కలననే ఇతరుల సానుభూతిని విశేషమై సకాలమున ఫలింప
జేయును. ఈ తీర్మానముల నామోదించుట కాక కాగ్యభార
ధారణమును ఈ సమావేశమునకు గలదు. ఈ ఉపసంఘముల
స్థాపనము మూలమున ఆయాప్రమాణులను మానవ్యకములొనికి
దీసికొని ఉపసంఘముల గూఢత్యముననే మనుష్యుల విషయ
మున నెంతవని చేయగలిగినది. ఏ ఏ విషయములందు హిందూ
దేశ ప్రభుత్వమువారికి కష్టము గలిగినది. ఏ ఏ విషయములందు
ప్రభుత్వమువారిని తొందరచేయవలసినది కోరినది. మాహృదయ
భావమును రహస్యము నేమియు నిలుపుకొనక
చెప్పితిమి. ఈ సమావేశమునకు వచ్చిన వారే నిజ
నివాసులు కలిగినవెనుక మాకు తోడ్పడగలుగుదురని విశ్వసిం
చెదను. ఇచ్చటనున్నంతకాలము తమకేమియు అవకాశముగలు
గలేదని ఐరకొనెడుగారు తమయువస్వాసమునందు జెప్పిరి.
ఇచ్చట వారికవకాశము నలుగనందులకు చింతిల్లుచున్నాము
కాని వారు బంగారమునకు పోయినవెనుక అచ్చటిరాష్ట్రీయ
సంఘమునందు తమయుత్సాహమును, రాజభక్తిని, సామ్రాజ్య
సేవాపరత్వమును చూపి తమనిర్వాహకసహాయమును సలుపవలె
నని కోరుచున్నాను. కడదినపర్యాయము అఖిలభారతీయ
సభను ముగించుచు కానసభ్యులు ఇంట్లకు బోయినవెనుక
ప్రస్తుతము ప్రజలనుభించుచున్న స్థితిలను గూర్చి ప్రజలకు
బోధింపవలసిన సభ్యులను గోరియుంటిని. రైలువే చక్కలు

చాలగలవు. పోయిన గంతులము నెలకు 10 లక్షల ప్రైయ
నుపైల్ల పట్టాలను తీసివేసితిమి. ఇందులకు కారణము తెచ్చి
యో ప్రజలకు తెలియదు గనుక మీరు వెల్లినప్పుడు
ఈ స్థితిలకు కారణముల తెచ్చి ఇట్టి కష్ట స్థితిలందును
సామ్రాజ్యసహాయము నెట్లు చేయవచ్చునో ప్రజలకు బోధిం
పును ప్రజల సహకారమును సహాయమును బడయుటకు ఇది
బోధించుట యవసరము. కాని అధికారవలన ఇది సాధ్యము
కాదు. ప్రజాప్రతినిధులును అధికారులు నగు మీరు వలననే
సాధ్యమగును. ఉపసంఘములయందైనను మనము ఆర్థిక
విషయములను గూర్చి యోచించ లేదు. అఖిలభారతీయసభ
లో నిమిషమును ప్రకటించి సభ్యుల యామోదమును గొన
వలయును. కొందఱు సభ్యులకు ఈ ఆర్థిక విషయములను
గూర్చి తెలుపుట ఆర్థికసభ్యునివలన కొన్ని చిన్న సభలను
జరపితిమి. కాని ఈ విషయము కానసభలో బెట్టవలసినదని
నానిశ్చితాభిప్రాయము. ఈ విషయములను నెవ్వెవరు సభలో
చర్చింపగలుగుదుము. మనుష్యుల భవవస్తు సహాయములను
ఆంగ్లదేశము కోరినప్పుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వముగాని హిం
దూదేశముగాని సహాయముల జేయకుండజాలవు. మనముప్ర
యత్నించి ఎంతవరకు తోడ్పడగలమో చూచెదముగాక.

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీకాళయ్య క్రిసంవత్సరము
1918-19 సం॥ వసూళ్లు

ఇదివరలో ప్రకటితమైన చందా సామ్య గు. 886-12-10
శ్రీమతీరేణింగకవిసమాజము కుముదవల్లి 3-0-0

మొత్తము గు. 889-12-10

స్థానిక వార్తలు

సి. ఎస్. సీతారామయ్యగారి కేసు:—
కేసువిచారణ చెంగల్పట్టు జడ్జికోర్టులో ముగిసినది. జడ్జి మెంటు
ఈనెల 4-వ తేదీని చెప్పబడును.

శ్రీ పళ్ళెటియోండవార్ అన్నదాస సమా
జము:—బాడ్లిటవులలో నాటుపిల్లయారి కోవెల వీధియం
దున్నది. శ్రీరామసుందరియారు పూజామతములతో వైసమాజ
మువారు రేపటిదినమున (3-5-18) బీదలకు అన్నదాస మొస
గదను.

చెన్నపురాండ్రసభ:— విద్యాభ్యాసక్షమున
రేపు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బ్రాడ్వే 9-వ నెంబరు
గల సభాభవనందు సామవేదము సూర్యనారాయణశాస్త్రి
గారు ‘కన్యాశుల్కము’ను గూర్చి యుపన్యసించెదరు. ఆం
దఱును తప్పక దయచేయు బ్రార్థనము.

మైలాపూరు సంగీత సభ:— ఈ నెల 5 వ
తేదీ సాయంకాలము 4-20 నిమిషములకు మైలాపూరులో
గోపాల నాయకరుగారి వాణిజ్యసంఘ పాఠశాలా మందిర
ములో సభవారి యాభిమాన్యముక్రింద కంభకోణము వాస్త
వ్యులగు టి. ఎస్. పంచావళి శాస్త్రియారు గారు “చిత్ర
కుటుంబము” అను రామాయణకాలక్షేపము జరిగింతురు

శ్రీ సార్థసారధి ఆలయపు కేసు:—స్వామివారి
ఉత్సవముల సందర్భములో శ్రీసార్థసారధి స్వామి గుంటలో
బోటుపిక్కాయన కొక చిల్లిపడవను నీటిలోవేసినందున పోలీసు
వారిచే వి. పార్థసారధి అయ్యంగారిపై చేయబడిన కేసు విచా
రణ కాబడినది. అయ్యంగారికి నూజూరూపాయలు అపరాధ
ముగాని ఒకవారము కఠినశిక్ష గాని విధింపబడినది.

బండిచక్రముక్రిందపడి మరణించుట:—బొంబాయిలో
గత గురువారమునాడు కొనివిశ్వపు బస్తాలబండ్లు ఆ
ర్థుల రోడ్డు బ్రిడ్జిపై బోవుచుండెను. మొదటి బండిపడ్డ
మెడతాకు వీడినది. పూజుదాని మెడనండి బారుట కలన
ఎద్దు పారిపోయినది. మొత్తాలమీదనుండి వాసుక్రిందపడెను
వాని మెడమీదనుండి బండిచక్రముపోయెను. వైద్యశాలకుదీసు
కు బోవడముగాని వాడెచ్చట రినిమిషములలో మరణించెను.

దేశీయ ప్రార్థనా సమాజము:— సమాజపు
టాటవార్షికోత్సవ సందర్భమున రేపటిరోజున (3-5-18)
సాయంకాలము 5 గంటలకు అన్నాపిళ్లవీధిలో నెం 97 య
వ గృహమందు శ్రీల సమావేశము జరుగును. సోదరి తాయా
రమ్మగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహింతురు. శ్రీమతిసంతా
నందమోనిగారు భర్తకైంకర్యము గూర్చి చెలుగున ఉపన్యసించె
దరు. సంగీత విద్యగూర్చి ద్రవిడమునకుడ ఉపన్యసించ
బడును.

తపాలనోటీసు:— ఈ నెల 6 వ తేదీ మధ్యా
హ్నము 4 గంటలకు చెన్నపురిలో రంగూను మైలుఒడ బయ
లు చేరును.

రిజిస్టరు కాబడని ఉత్తరములు ఆనాడుపగలు 1-30
గంటలకంటెను రిజిస్టరీ ఉత్తరములు వస్తేరా 1 గంటకంటె
కును, బంగళా మున్నగునవి 12 గంటల కంటెను ఆ దినమున
జనరలు తపాలాఫీసులో పడవేయవచ్చును. నగరమందలి ఇతర
తపాలాఫీసులలోని చేజీలు ఆయా తపాలాఫీసులలో కను
గొనవలయును.

దేశీయమహాసభా సంఘసభ:— చెన్నపురిఆం
ధ్ర ప్రజాసంఘ కార్యదర్శి యీ క్రిందికంటివార్తను బొంబాయిలో
జరుగనున్న దేశీయమహాసభా స్థాయిసంఘాధ్యక్షురారికి
పంపెను:— “బీసెంటమ్మకు, కాంగ్రెసుకుమిటి అభ్యుదయ
రాలు, గీగాంబాకోరోడ్డు, బొంబాయి- ఆంధ్ర మండలముల
కన్నీటికిని కాంగ్రెసుసంఘము నొసగుచు కాంగ్రెసు మహాసభ
యందు చేయబడిన తీర్మానమును దృఢీకరించవలెనని చెన్న పరి
ఆంధ్రప్రజాసంఘమువారు అఖిలభారత కాంగ్రెసు
కోరుచున్నారు. అతీర్మానము నేమాత్రము పాడు చేసినచో
ప్రజలకు కోపముగలుగుననియు తెలుపుచున్నాను.

మీలూరు ప్రమాదము కేసు:— జేమ్స్ బెర్నూ
గారి కుమారుడు గత సంవత్సర డిశంబరు 14-వ తేది రాత్రి
బైసికిలుపై జనరలు ఆసుపత్రి రోడ్డునుండ బోవుచుండినపు
డు సి. రాజగోపాలసెట్టి. అనునొక మోటారుబండి కడుపు
వాడు తన మోటారుబండిని ఎర్పెస్టు బి. బెర్నూగారి బైసికిలు
పైబెట్టి బండితోగూడ ఆయనను నేలబడత్రోసి తనబండినినడ
పించుకుబోయెను. ఎర్పెస్టు బి. బెర్నూగారికు పగిలినది. తక్ష
ణమే వైద్యశాలకు దీసికొనిపోబడినది. కాని ఆనెల 24-వ తేదీని
ఆయన మరణించిరి. ఆయనతండ్రి జేమ్స్ బెర్నూగారు రా.
గోపాలసెట్టిమీద రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు కోర్టులో
కేసుచేసెను. కేసువిచారణ ముగిసినది. నేడునుకీ నూజూరూ
పాయలు అపరాధము ముందు మానములు కఠినశిక్ష విధింప
బడినది.

రాజధాని రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారి రిమా
ర్కులు:—కే. సత్యనారాయణ అను నతఃకోక కేసులో
ముద్రాయిగ నుండెను. రాజధాని రెండవ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు
ఫయలులో కేసు ఉండెను. గతనెల 25 వ తేదీని కేసువిచా
రణ చేయబడుటకు బూర్జును ముద్రాయికుమారునికి జగ్గయ్య
పేటలో బాలాకఠిణముగ నుండుటచే కేసువిచారణ మరియు
నాటికి వాయిదావేయబడుటగాని ముద్రాయి తన కిచ్చుకా
త్రిసెని తానుకోర్టులో ముద్రాయితువున వాదించుటకుగాని
అంగీకారమొసగ వలయునని ముద్రాయి న్యాయవాది ఆర్.
శ్రీరాములు శాస్త్రిగారు మేజిస్ట్రేటు గారితో జెప్పిరి. కేసు
వాయిదా వేయటకు దివి. రా క రిం చి మ రు స టి
దినము 26-వ తేదీని విచారణ చేయుచు నని మేజి
స్ట్రేటుగారు నడివిన పిమ్మట ముద్రాయి సత్యనారాయణ తన
న్యాయవాదితో మాటలాడుట కాయన సమీపమునకు బోయి
నపుడు నీవెల్ల పుడును మొండితనము చూపెదవు. ఒకని తరు
వాత మఱియొకనిని నీవు మోసపుచ్చుచున్నావు. నేను ఉత్త
రానిని పనిచేసితిని. ఉత్తరానివాళ్ల సంగతి నాకు తెలియును.
అని మేజిస్ట్రేటు గారు కోపముతో బలికిరి.
ఈకారణములను తెలుపుచు రాజధాని రెండవ మేజిస్ట్రేటు
కోర్టునుండి కేసు మఱియొక కోర్టునకు మార్చివేయ బడవలెనని
వి. ఆర్. ఓనబార్డు, బార్ ఎట్టలా గారు క. సత్యనారాయ
ణ తరపున రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో దరఖాస్తు
చేసిరి. కేసుమార్పుదల గూర్చి భోగట్టాలు తెలఁపవలసిన
రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారికి నోటీసు పంపబడినది. ముద్రాయి
తరుపు న్యాయవాది శ్రీరాములు శాస్త్రి గారికి కూడ నోటీసు
పంపబడినది.

విరోధామహాసంగమము

(రైతుల విజయము)

కల్పియరంగము

నవ్వ పోయిన ప్రదేశము నాక్రమించుట.

లోక్రి గ్రామమును మరలబట్టుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:—ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమున నిట్లు వివరింపబడినది—వైరిసేనలు నిన్నటి యుద్ధమున లోక్రి గ్రామ పరిసరమున స్థానముల నాక్రమించియున్న వి.పరాసువారు నిన్న మధ్యాహ్నమున సాయంకాలమునను ప్రతిముట్టకుల సెనరిన్ క్రతు సేనను వెడలగొట్టి గ్రామమును స్థానముల నన్నిటిని ఆక్రమించిరి. ఉత్తరరంగమున రాత్రియంతయు కాంతముగ నుండెను. విల్లయ్య బ్రిటానోరంగమునకు తూర్పుభాగమున మా పంక్తి స్వల్పముగ ముందుకు నెట్టబడినది.

పరాసువారి కావలిదళములు.

తీవ్రమగు శత్రుత్వము.

లండను, ఏప్రిలు 30:—నోయను రంగమునను, ఏవరు ఉత్తరదక్షిణ భాగమును, ఓయిజనదీదక్షిణ తటమునను ఫిరంగిదళ యుద్ధము భయంకరముగ నుండెను. ఈ రంగమునం దంకటను మా కావలిదళములు విజృంభించి వైరి సైనికులను బంధించినవి. మ్యాజానది దుడిగట్టున మాఫిరంగిదళములు క్రతు సేనను చెడగొట్టినవిగాని అప్పుడు ఆల్సేనులో విజయమును పొందలేదు. క్రతు సైనికులను గొందరను బంధించినవి పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

వైరివిమానముల వడగొట్టుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:—లోక్రితూర్పుభాగమున నుండు వైరిసంయుక్తములపై మనవైమానికులు 275 బాంబులను వేసి, మరఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. క్రతు విమానముల నెనిమిదింటిని గూల్చితిమి. తమవిమానములు రెండుగానరాకన్న వనికర్ దగ్గను పోగుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

మిత్రమండలివారి సైన్యపంక్తి

నవ్వమైన ప్రదేశమును సాధించుట.

ఇతర వివరములు.

లండను, ఏప్రిలు 30:—ఆంగ్లేయుల ప్రధానస్థానముల నుండి రైతుల విశేషములు తెలియజేయుచున్నాడు:—యధాధారమున సమరరంగముననున్న సేనలేగాక నూతనమగు 80 థివిజనుల సేనను చేర్చి, యాసేనా నివహముతోడ నిన్నటి దినమున జర్మనీయులు ముట్టడించి యున్నారు. స్టాండర్డు ఆపగ్నందనమున కంతకును నిదియే క్రతువులొనర్చిన గొప్ప యత్నము. ఒకానొకవో పరాసుసేనలు వెనుకకు గొట్టబడిన గాని సహాయ సైన్యములు తక్షణమయ దించి వైరుల నాస్థులమునుండి వెడలగొట్టినవి. క్రతువుల నోడించుటకు మిత్రమండలివారు స్వల్పముగ సేన నుపయోగించుట సంకల్పింపకము. షెర్మెను బర్లు రూక్ పర్వతముల నడుమనుండు హైదుపార్కువరకు జర్మనీయులు ఉదయము 11 గంటల 30 నిమిషము వచ్చియుండిరి. ఇదియే 50 దిగ్గజమయము. పార్కుములయందు జర్మనీయులను ముట్టడించి, పరాసు సేనలు జర్మనీవారి మధ్య భాగపు సేనకు అడ్డవేసిరి. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు పరాసు వారు కాండిరాటలోక్రిలకు తూర్పున నున్న ప్రదేశమును లోక్రి గ్రామములోని కొంత భాగమును ఆక్రమించిరి. షెర్మెను బర్లుగ్రామమున్న షెర్మెనుబర్లు పర్వత దక్షిణపార్కుములను గూడ వానవశపరచుకొని సంరక్షించుచుండిరి. అనంతరమున క్రమక్రమముగ వ్యవస్థ అనుకూలమగుచుండెను. సాయంకాలము 5 గంటలకు 50కి పరాసువారు హైదు పార్కున నొకచిన్న ప్రదేశముతప్ప తక్కిన ప్రదేశమునంతయు వైరులనుండి లాగుకొనిరి. నేటియుద్ధమున లోక్రి ప్రదేశమంతయు పరాసు సంయుక్తముల యధీనముననున్నది. లాక్టిటుకెమ్మెల్లు ప్రదేశములయందు మిత్రమండలివారి పంక్తి ముందుకు జరుపబడినది. దక్షిణమున కల్లయ్య బ్రిటానోయొద్ద మా ఫిలి గతులు కొంతవరకు పుంత్పుత్తికరమై మా సైన్యములు ముందు నకు పోయినవి.

అనేక వేలమందిని బంధించుట

బంధితుల దీనభావము

లండను, ఏప్రిలు 30:—ఆంగ్లేయ ప్రధాన స్థానముల నుండి రైతుల విశేషములు, నేటి సాయంకాలముల్లు తంతివార్తనంపు చున్నాడు:—స్టాండర్డురంగముననున్న సేన కాంతముగ నున్నది. నిన్నటి సాయంకాలమున పరాసు వారొనర్చిన ప్రతి ముట్టడియందు సంపూర్ణమగు విజయము చేపూరినది. షెర్మెను బర్లుపర్వత దక్షిణ ప్రదేశములయందు స్థానములను బట్టుటయే గాక పరాసువారు హైదుపార్కు రోడ్డున కుమపంక్తి 15 దు వందలగజములు ముందుకు జరిపిరి. సంగ్రామమున లోక్రి గ్రామమునకే పర్యాయములు మారుచు వచ్చెనుగానితదకు జర్మనీయులు తరిమివేయబడిరి. కిథిలమైన యీ గ్రామమున చిన్న చిన్న దండు లలితీత్రముగ పోరాడుకొన జొచ్చినవి. సన్నీలతో ఘోరమగు సంగ్రామము నడచినది. ఫిరంగి గుండ్లు వర్షించుచుండ, ఏమిజేయుటకును తోపక క్రతువులూగులాడుచుండగ మాదండోకటి సన్నీలతో వారిమైబడి వారలను భయం మొనరించెను. పరాసువారును ఆంగ్లేయులను వైరిసైనికుల పలువురను బంధించిరి. కాని బాహాబాహిని సమరవతి హైద్రముగ జరిగిన కారణమున బంధితుల సంఖ్యవిశేషముగ లేదు. ఆర్మీముగారి యత్నము విఫలమైనందుల కిబందెలు విచారముతో నున్నారు. జర్మనీవారుసాధించవలసిన కార్యము మహాత్తరమైయున్నదనియు, కార్యసాధనము నిమిత్తము పిత్తు జేయు నిర్వాహవ్యవహారమును వీరలు వగచుచున్నారు.

94 రు సైనికులను బంధించుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:—లోక్రిని నిన్న రాత్రి ముట్టడించి 94 వైరి సైనికులను బంధించితిమి. నిన్నటి ఆరగ్నందనమున వైరులు తీవ్రమగు నవ్వములను పొందిరిని ధ్రువపరుపబడినది. అచ్చటచ్చట స్వల్పముగ సమరము జరిగెనేగాని పరావతిదళములు పోరాడుకొనలేదు. సోమనది దక్షిణభాగమున కావలి దళములు కొందరు వైరి సైనికులను బంధించినవని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

హంగార్డు ప్రదేశము - సంకులసమరము

లండను, మే 1:—నిన్న రాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి. హంగార్డు ప్రాంతమున భయంకరమగు ముట్టడి జరిగెను. నాయనుముఖ్య ప్రదేశమున జర్మను లెడిరింపగా దారుణమగు పోరుజరిగెను. మొదట సతివేగముగ వచ్చుచున్న తాముపట్టుకొనిన ప్రదేశమునుండి క్రతువుల పారడోలి మాప్రదేశముల యధారితించితిమి.

జర్మనులు 20 లక్షల సైనికుల నుపయోగించుట.

లండను, మే 1:—పరాసు ప్రధాన కార్యాలయము వద్ద నున్న రైతుల గారి విశేషములు నేడిట్లు తంతి నంపెను. హంగార్డు వన సమీపమున జర్మను మరఫిరంగిదారులను తరుముటలో బ్రిటిషు టాంకులు పరాసు వారికి సహాయ మొనరించినవి. ఇంతవరకు క్రతువులు 140 పటాలములను అనగా సుమారు 20 లక్షల సైనికుల నుపయోగించిరి. ఇదిగాక ప్రాన్సు జర్మనీలలో నింకననేక క్రొత్తదళములున్నవి. అందుచే అలసి పోయిన పటాలములకు బదులుగ క్రొత్త పటాలముల నతీకు వెనువెంటనే యుపయోగింపగలదు. అతడొక్కటి మాత్రము చేయజాలడు. అనుభవకాలులగు ఉద్యోగులకును సైనికులకును బదులుగ నిట్టివారినే మరల నుపయోగింపజాలదు. క్రతువు మరల నలసిపోవుట కింక మాసములకొలదిని దారుణ సంగ్రామ మొనరింపవలసి యున్నది. ఫలితమున గాంచుటకు ఇంక దుఃఖభాజనములగు అనేకవారములను మనము కల్గజూడవలసి యున్నది. ప్రస్తుతపు యుద్ధ మన్నివిధములను శక్తము యుద్ధము ననుసరించినదయచున్నది. జర్మనులు, ప్రాన్సు పికార్డీలయిందలి తమ ప్రస్తుత లక్ష్యముల బట్టుకొనగలిగిన వారందుమీద గొప్ప యుద్ధము సునిరింపవచ్చును. కాని 1916 సంవత్సరములో మ్యాజానది యొడ్డున నెట్లు అలసిపోయిరో అట్లే 1918 సంవత్సరములో సోమ, ఆఫ్రిలం దలసిపోయి ఆఫ్రికములనే పొందగలరు.

గ్రేటుబ్రిటను

వైమానిక మంత్రివర్గము.

జనరలు ట్రెంచార్డుగారి రాజీనామా.

లండను, ఏప్రిలు 29:—ప్రజలమందెరువైన వైమానికపు మదింపులను తర్కించుచుండు నపుడు లెఫ్టినెంటు జనరలు సర్ డేవిడ్ హెండర్సను గారిని, జనరలు సర్ ఆఫ్ ట్రెంచార్డుగారిని మరల చేర్చుకొన వలసిలదని హాపు సెనిలు ప్రభువుగారు దొరతనమువారిని కోరిరి. మంత్రివర్గమునందలి అనుభవజ్ఞులను హాపు జనరలు ట్రెంచార్డుగారు వినవోల్లరని తెలుపబడినది. యుద్ధ మంత్రివర్గసభ్యులలో నెవరైన ట్రెంచార్డుగారి కట్టిపలచాను సూచించిననుటకైన సేమియునాధారములేదని లాయరు బార్నిగారు చెప్పిరి. జనరలు ట్రెంచార్డుగారి రాజీనామా సంగీకరింప వచ్చునా కూడదా యధునంగతి నాలోచింపవలసినదని జనరలు స్పట్టుగారు నియమింపబడిరి. అతని అనుభవము, బుద్ధివైభవమును, యుద్ధవ్యవహారిక జ్ఞానము నెవ్వరు ననుమానింప జాలరను టండటికిని తెల్లము. వైమానికవర్గము నజనరలు ట్రెంచార్డుగారు తమ కక్తిసామగ్ధ్యముల బాగుగ నుపయోగింపలేదని స్పట్టుగారు చెప్పిరి. జనరలు ట్రెంచార్డుగారు వైమానిక దళమున కపరిమిత సహాయము సునిరించిరి. అయినను ట్రెంచార్డుగారికంటె జనరలు ట్రెన్సుగారిపని కెక్కుడు అనుభవముగనున్నాడని సర్ విలియము మేయరు గారభిప్రాయపడిరి. వైమానిక బలమున ట్రెంచార్డుగారి స్థితి మంచి అమాల్వముగ నేయుండగలదని తానన్ని విధములను విశ్లేషించుచున్నాడు. (ఉత్సాహము) వైమానికవర్గాధ్యక్షుడుగ నుండిన కోథరమూరు ప్రభువుగారు మూల్యముగ సహాయమునొందిరిని ప్రధానిగారు వారి సమీపముగ ప్రశంసించిరి. (ఉత్సాహము) జనరలు ట్రెంచార్డుగారికి ప్రతిష్టాపనా సామగ్ధ్యము లేదనుట తెలివి తక్కువయని అస్పష్టమగుచున్నది. జనరలు ట్రెంచార్డుగారి రాజీనామా విచారణ యందుండు నాల్గవనాటి రాత్రి యుద్ధమంత్రివర్గసభ్యుడెవ్వడును అతనితోగలసి మాట్లాడవలెనుట చాలవిచారకరము ట్రెంచార్డుగారే పదవినుండిన సర్ ఎడ్వర్డు కార్నసుగారిడిగి పస్తురిమానీషినిగూర్చి యెవ్వరును బలవంత పరపకూడదని 45 విలియము మేయరుగారు సభ్యులనుకోరిరి.

రాణిగారి లేఖ; హేగుగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఏప్రిలు 30:—రాణిగారు సైనికులకంపిన లేఖ హేగుగారి ఈ క్రింది ప్రత్యుత్తర సహితముగ ప్రకటింపబడి ప్రాన్సునందలి సైనికులందరికిని తెలియజేయబడినది. హేగుగారు రాణి గారికంపిన ప్రత్యుత్తరము:—(బ్రిటిషు స్త్రీలతరపున మీరు సైనికులకును వైమానికులకును బంపిన లేఖ సైనికులలో నూతనోత్సాహమును, నూతనసంకల్ప దృఢత్వమును పురికొల్పగలదు. తమ కర్తవ్యం తప్రాణ ప్రదముగను ఒకప్పుడు పరిపూర్ణ సంకేతముననుండు గ్రామములును పట్టణములును, ఒకప్పుడు పూర్ణాభివృద్ధిని పొంది ఇప్పుడు పాడువడి యందుండుటను, ఒకప్పుడు మహావైభవోపేతులుగనుండు స్త్రీలకును లిల్లుకు విసాదమును ముగిసి ఉండెట్లును వందప్రాయుయ లేవండుటను చూచిన సైనికులు తమ ఇండ్లపను, స్త్రీలకును అట్టి పాటు వాటిల్లకుండ చేయవలయునని దృఢకంకణులై యున్నారు. అట్టి యుద్ధదినము నుండి తమజేతమును గాపాడుకొనుటకు వారెంత నవ్వమును గణించరు. వింత బాధయు బాధకరముగ గన్పించదు. వీరశ్రేష్టులగు మనమిత్రులతోగలసి విజయ మొనగూడువరకు క్రతువులెంత అధికముగ వచ్చినను వారి నోడించి విజయమును చేకొందుము. మన మిత్రులకు జరిగిన యపచారములు మనకు జరిగెనులనే మనము తలంపవలయును. దయాపూరితమగు మీ సందేశమింత హృద్యమముగ నెవ్వరి యభిప్రాయముల లెొవుచున్ననో అట్టి బ్రిటిషు సామాజ్య స్త్రీల ప్రేమావిశ్వాసము లీ మహాయుద్ధమున మా కమిత దైర్య మొనంగలవు.

కార్మికవత్సమువారి యభిప్రాయము

లండను, మేయి 1:—సుసంకేతపు వెన్నెము, భూముల కొనుటకు అడ్వాక్సు వైకము, కార్మికులకు గృహ సౌకర్యములు మున్నగు లాభములను విధాంకునా రాంగ్లేయులవలన పొంది యున్నారని డెయిలి టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. పార్లమెంటులోన నున్నట్టియు, పార్లమెంటు సభకు చెందిన ట్రియ కార్మికవర్గమునా రనేకులు ప్రధానమంత్రితో నేకీభవించుచున్నారు. కార్మికవత్సము వారి కోరిందగు నిర్బంధ సైన్యసేవ నెరించుచున్నారు. నిర్బంధసేనాసేవచందలి ప్రధాన గూత్తులను వీర. గీకరించుకొని ప్రస్తుత పరిస్థితుల యందట్టికానన మొనర్చుట అనాలోచితమని వీరు వాదించుచు.

అమెరికా ప్రతినిధివర్గము.

అంగ్లదేశపు కార్యకర్తలము.

లండను, ఏప్రిలు 30:— యాటరు ప్రతినిధివర్గము ముచ్చటించుచు అమెరికా కార్యకర్తల ప్రతినిధివర్గమును:- అంగ్ల రాజ్యమున కార్యకర్తలు మిగుల శ్రమదీనికొనుచున్నారని, ఇచట గాననగు సహకారము ప్రశంసనీయము. సమరరంగమున వ్యయ మగుచున్న యుద్ధపరికరములను బట్టి చూడ, ఆయుధములయందెట్టి లోపమును లేక ఆంగ్లేయులు తమ యావశ్యకతలను తామెదీర్చుకొనుచుండుట కీర్తనీయము. పురుషులవలెనే స్త్రీలునుగూడ తమ యావచ్ఛక్తిని దేశమునకు ధారపోయుచున్నారు. ఏనిధమైనవనియు లేనట్టితరుణ శత్రుదేశకార్యకర్తలవాసుకలతోడ హెచ్చునగు మున్నగు కార్యకర్తమునకు వ్యవస్థను చేర్చింపబూనుట సంతోషదాయకమని అమెరికా ప్రతినిధులు చెప్పిరి. ప్రతినిధులు యుద్ధరంగమునకు వెళ్లుచున్నారు.

లండను, ఏప్రిలు 30:— వార్తాసంఘమువారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు.— సర్ ఛార్లెసు స్విఫ్ట్ ఘెను ఈజీగారు కోల్డుమాస్టరుగ నియమింపబడుదురు. పార్లమెంటు సభ్యులు ద్యూటగారు వారిస్థానమున ఆసిల్ న్యాయప్రభువుగ నియమింపబడుదురు.

ప్రాము

పార్లమెంటు, ఏప్రిలు 29:— 1894-వ సంవత్సరమునందు మెదగాస్ట్రు ఎక్సలెన్సెన్సీ దళాధికారిగ నుండిన జనరలు ద్యూటెస్సీగు మరణించిరి తెలియజేయబడినది.

ఉత్సవముల మానుకొనుట.

పేరిను, ఏప్రిలు 29:— ఈ వత్సరమున మేసెల ప్రారంభోత్సవములను జరుపరాదని సాంఘికవాదులు నిశ్చయించిరి. తూర్పు నందువలె పశ్చిమమునగూడ నిర్వివాదముగ జయమును పొందవలయునని ప్రహ్వచిరంబుక ప్రభుత్వము యత్నించుచున్నదిగాన స్వదేశసంరక్షణమే ప్రతిపాదన విప్లవ క్రమైయున్నది వైసందర్భమున వెలువరింపబడిన ప్రకటన ప్రకటన వివరింపబడియున్నది.

ఇటీవలి బ్రిటిషు ప్రకటనము.

లండను, మే 1:— బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: సింట్లూరియను సమీపమున సుకప్రదేశమును జర్మను తిరిగింపగా మేమువారిని తిరిమివేసితిమి. మేటిరనుముఖ్య ప్రదేశమునందలి శత్రుస్థలముల నాక్రమించి మే మనేకమంది ఖైదీలనుపట్టుకొంటిమి లోప్రసమీపమున వరాసువారు తమ స్థలముల బలపరచుకొనిరి. వైటుస్సెయిటీవద్దను రీసువద్దను, ఆక్రాసునకు దక్షిణమున ననేక పర్వతయములును 9-వ పటాలము చూపిన ఆసామాన్యస్థైర్యమును ప్రశంసించి మున్నగు హేగుగా రాపటాలపు అధికారులనువైకులను అభినందించిరి. ఏప్రిలు 28-న తేది నొనరించిన ప్రతియుద్ధమునకు 25-వ పటాలము నతదభినందించెను. లీసునదితీరమునను ఆక్రాసునకు దక్షిణతటమునను ఒనరించిన అమూల్యురగు యుద్ధమునకు 31-వ పటాలమును, ఆర్మెంటియరీసును దాటి ఉత్తరతటమునకు శత్రువులు పోబాలకుండ నిరోధించింపబడుట 49-వ పటాలమును, ఆక్రాసునకు దక్షిణతటమునను లీసున కుత్తరతటమునను అతిపరాక్రమ మహోన్నతములతో బోరింపబడుట 21 వ పటాలమును, ఆక్రాసునకు దక్షిణతటమునకు, ఈ ప్రకటన తటమునను జూపిన సునిశ్చలక్రమమునకు 9 వ పటాలమును హేగుగారభినందించిరి.

ఫిరంగిదళయోధము.

లండను, మే 1:— బిల్లర్సు బ్రిటానె రంగమునను ఎదరునది ఉధృతతటములయందును ఫిరంగిదళయోధము తీవ్రముగ నుండి నని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

విగ్లాండు

విగ్లాండు నిర్బంధ వైస్యసేవ.

లండను, మే 1:— విగ్లాండున నిర్బంధ వైస్యసేవా కాసనము మరికొంతకాలముకురకు అమలు జరుపబడ దను నొక యుత్తరపు కత్తిలో ప్రకటితమయ్యెను.

ఒక సమాధానము.

కొన్ని వార్తాములకు కీ కాసనమును అమలు జరుపకు

యుంత మనియు, నీ లోపున స్వపరిపాలనాకాసన మెంత వరకు సంత్సృష్టికరముగ పర్యవసించునో పరీక్షింప నవకాళి ముందు ననియు దొరతనమువారు నిర్ణయించుకొనిరి. స్వపరిపాలనాకాసనము ముందువారమున ప్రవేశపెట్టబడునని డెయిలీ న్యూసు వ్రాయుచున్నది.

ప్రధానమంత్రి పట్టుదల.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక యిటులవ్రాయుచున్నది:— విగ్లాండు నిర్బంధ వైస్యసేవా కాసనసందర్భమున కార్యకర్తల ప్రతినిధులు కొందరు ప్రధానమంత్రిని సందర్శించిరి. లాయరు బార్లిగారు బహిరంగ మనస్సులై దృఢముగ తమ యభిప్రాయములను వెలువరించిరి. వారు రాయబారుల విన్నపములను శ్రద్ధతో నాలకించి మంత్రివర్గమునకు రావిన్నపములను పరిశీలించురని చెప్పెను, తమ యభిప్రాయము మాత్రము మాపు జెందదని పట్టుదలతో చెప్పిరి.

పౌరసత్వ స్వాతంత్ర్యమును సమానముగ పంచుకొని నపుడు, భారమునుగూడ సమానముగ భరింపవలసి యుండును. ఇంగ్లాండుతోడి సంపర్కమువలన లభ్యమయ్యెడి లాభములె. మాకు గావలయుననియు, భారములు మేము భరింపవలయును విగ్లాండు దేశీయులనుట భావ్యము గాదని ప్రధానమంత్రి పలికెను.

బెల్జియము

అమస్టర్డము, ఏప్రిలు 29:— జాకునుండి వెల్ట్రోలి యము నెగుచులిచేయుట నాపివేసిరి. వెల్ట్రోలియును తియు నూయి పాడుచేయుటదేనని తెలియ జేయబడుచున్నది.

బెల్జియము తీరపు సంగ్రామము.

నాకాసంఘమువారి ప్రకంస.

లండను, మే 1:— అట్లెందు జీబ్రుగ్గు నాకాసంగ్రామమున నాకాదళములు ప్రశంసనీయముగ వర్తించినవి. అనేక మగు నిక్కట్లులను ప్రతిఘటించి యీవశములు తమకార్యములను నిర్వర్తించినవి. మిత్రమండలి నాకాదళ సంఘమువారు కడు సంతసించి, తమ సంతసమును అంగ్లనాకాదళమునకు తెలియబరచిరి. మిత్రమండలి నాకాదళప్రతినిధు లాసన్న ప్రకంసను విని తమదళము లుప్పొగుచున్నవని నాకాదళ ప్రభుప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

అమెరికా

శత్రుదేశీయుల పోషణము.

లండను, ఏప్రిలు 30:— అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములయందు శత్రుదేశీయులు కొందరు కుటుంబములతోడ నిష్పంధివాసమున నున్నారు. వీరల పోషణము నిమిత్తము స్విజర్లాండు స్వీడనులద్వారా జర్మనీవారు ధనము నిచ్చుకొన వలయునని వైటు డిపార్టుమెంటు వారు తెలియజేయుచున్నారు. ధర్మభ్రావలంబకులగు శత్రుదేశీయులను, జీవనాధారము లేనివారిని, పోషించు నిమిత్తము చందాలను పోగుచేయు జాతీయ సంఘ మొకటి యేర్పడినది.

నాకానిర్మాణము.

వాషింగ్టను, మే 1:— ఏప్రిలు మాసమున 2 లక్షల 40 వేల కొత్త నాకలు నిర్మింపబడినవి పిప్పిగు బోర్డు (నాకా నిర్మాణ సంఘము) వారు ప్రకటించిరి.

నై బేరియా

నై బేరియా వ్యవహారములు.

జపానువారి రాజ్యాంగ విధానము. లండను, మే 1:— టొక్యోయ నగరమున నుండి టైముస్ పత్రిక కిటుల తంత్రవార్త పంపబడినది. గొట్టాగారి స్థానమున మజొనుగారు దేశీయ మంత్రిగ నేర్పరపబడిరి. నైబేరియా వ్యవహారములయందు జపానువారు శోశ్యము కలుగజేసికొన సంసిద్ధులై యున్నారనియు, స్వేచ్ఛాను సాధము వర్తింప నిశ్చయించి అజ్ఞతై శేది యున్నారనియు వైవర్య అర్థము చేయబడుచున్నది. మంత్రివర్గము వారు రాజీనామా సుసగనున్నారని తెలియబచ్చినది. మిత్ర మంత్రివర్గ మేర్పడునట.

నై బేరియా కోసక్కు సాయము.

అస్ట్రీయా దేశీయుల నోడించుట.

లండను, మే 1:— వెకింగునుండి టైముస్ పత్రికా విలేఖను డిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు. గెమినాఫ్ నేనాని

వేరొక కొందరు కోసక్కులతోడ గలసికొనకుండ శేయవలయునని ఆయుధ మాన్యులగు 500 మంది హంగరి రాష్ట్రీయులు (బంధితులు) కొందరు యత్నించిరి. కాని గెమినాఫ్ గారు వారల నోడించిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ ఆశ్రితదళము గానవచ్చుట.

అమస్టర్డము, మే 1:— ఎస్సెనాను పరిసరమున జర్మనీవారి యాశ్రితదళము గానవచ్చెనని మాస్కోను పత్రికా విలేఖనుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

కోటిశ్వరు డగు జర్మనుదేశీయును

ఆత్మహత్య గావించుకొనుట

లండను, మే 1:— జర్మనీదేశీయుడును కోటిశ్వరుడును అగు ఫ్రెడెరిక్ బ్రాప్టరుఅనునతడు మేను ద్వీపమున నిష్పంధివాసమున నుండెను. ఈతడాత్మహత్య గావించుకొన నునిన్ను స్వదేశమున కనువునున్నామని యితనికి నోటినుపంపబడినది. స్వదేశమున కరుగననియు, అచటికిబోవుటకంటె మరణమే మేలనియు యీతని లెఖయందు వివరింపబడినది.

ప్రపంచ సామ్రాజ్యము.

జర్మనీపైనికోవ్యోగిలెఖ.

లండను, మే 2:— విజయ పూర్వకముగాని సంధిని ఖండించుచు డెర్టాగు పత్రికయందు జర్మనీపైనికోవ్యోగివర్గము నందున్న కల్లులుబూర్జు డెక్కు గారిటుల వ్రాయుచున్నాడు:— యూరోపుదేశమునందలి రాష్ట్రములన్నియు నిడివరలోనున్నత స్థానముల నాక్రమించియున్నవి. జర్మనీరాష్ట్రము నిరంతరం యావదదళలో నున్నది. గతక ప్రపంచకాలిని సంగ్రహించి జర్మనీరాష్ట్రమే సమర్థమై యున్నది. సమరమున విజయమును బడిన తిమ్మలమున జర్మనీవారు మున్నము ప్రపంచ సామ్రాజ్యము ననుభవింపగలరు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారి సంధియత్నములు.

స్టాకోము మే 1:— సుదీనానర్మ్యకాన కాల్లవక్రకర్తి మరల యత్నించుచున్నాడు. విజయమున చక్కగ పరిశీలించ వలసినదని యతడు ఇటలివారికి విన్నవించెనని స్విజర్లాండున నున్న అంతర్జాతీయ వార్తా స్థానమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

రష్యా

ఖైదీలను మార్పుకొనుట.

వాషింగ్టను, ఏప్రిలు 29:— రాజకీయకాఖవారి కిట్లు తెలియవచ్చెను.— ఖైదీలమార్పును గూర్చి జర్మనీవారు రష్యాకొక పెద్దసంఘము నంపిరి. రష్యావారు సంఘమువారు చెప్పినట్లు విజకొనకున్న వెల్ట్రోగ్రాడు నాక్రమించుకొనెద మని వారుభయపెట్టుచున్నారు. మంచిస్థితియందున్న జర్మకుల నందజిని కె.ట.నే విడువవలయు ననియు జబ్బుతో బాధపడుచున్న జర్మకులు తటస్థ దేశీయ వైద్యులచికిత్సకు భద్రముగ రష్యాలోనే యుండవలయు ననియు, అస్వస్థులగు రష్యకులను మాత్రమే జర్మనీ విడచిపెట్టుననియు జర్మనీ మంత్రుల నియమించెను.

రాజప్రభుత్వము నెలకొల్పుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:— వెల్ట్రోగ్రాడులో నల్లరులు జరుగుచున్న చనియు, రాజప్రభుత్వమును మరల నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు స్వీడను పత్రికలు వ్రాయు వ్రాతలనుబట్టి జర్మకు దొరతనమువారుగహించిరి. విదేశీసహాయ కార్యదర్శి హెయబస్సీగారు మాస్కోయందలి రాయబారి హెయబర్నిగారికి స్వీడను సంగతుల నడచురించుచు తంత్రవార్తల నంపిరి. రాజప్రభుత్వ మింతలోనే నెలకొల్పబడునని ఏప్రిలు 18-న తేది నీ వెల్ట్రోగ్రాడు నుండి అతడొక తంత్రవార్త నంపెను. గ్రాండుద్యూకు ఎల్జీఫ్రు, జనరలు గచ్చికాఫు, ఎం. మిలాంకోఫు, ఎం. కోడియాంకో గారలు వెల్ట్రోగ్రాడులోనే యుండిరి. ఈ నిజదలలబద్ధములు కానేరదని నూచించుచు వెంటనే తంత్రవార్తములమున ప్రత్యుత్తర మీ.కువలసినదని హెయబస్సీగారు కోరిరి.

బొంబాయి ఎక్స్ప్రెస్ ప్రబుద్ధనలు:— ఎ.కె.లీవు బార్లి కెయిజీగారు తాను 14-దినముల వైనికోవ్యోగమున నుండినని యబద్ధము చెప్పినందులకు కెక్స్ప్రెస్సి. సి. వి.డి. నూపరింకెం డెంటు సులైవానుగారు పర్యాయజేయగా ఛిఫ్రువెసిడెన్సీమే జస్టీటుగారు మే 1-న తేదీలోగా కనిపింపవలసినదని వారుత్తరువు జేసిరి.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Western Front

Two Million Men Used by the Germans.
Fresh Divisions and Reserves Remaining in France and Germany.
Several Perilous Weeks Before the Allies.

LONDON, May 1.
Reuter's correspondent at the French Headquarters wiring to-day says:—The British tanks assisted the French infantry in clearing German machinegun nests in Hangard Woods. The enemy hitherto has engaged 140 Divisions or nearly two million men. He has besides in France fresh divisions which can still be brought into fight also reserves in depots in France and Germany. Therefore it must be assumed he can reconstitute the exhausted divisions rapidly. What he cannot do is to refill the depleted units with Officers and Men of the same quality and degree of training. Months of intensive battle must be reckoned with before the enemy is reduced to the pitch of exhaustion. We have several perilous weeks before us but have every reason to await the issue calmly. The battle as it progresses presents analogies with that at Verdun which is of the best augury for the future. Germany's present objective is Picardy and Flanders, if attained, would probably serve as a departure for a final great effort but as her striking power was exhausted on the Meuse in 1916 so it will be in 1918 on the Somme, Aves and Lys.

Latest British Bulletin.

LONDON, May 1.
The British Communique says.—We repulsed an attack on a post in the neighbourhood of St. Julien. We rushed enemy posts in the Meteren sector taking a number of prisoners. The French improved their positions in the neighbourhood of Loere. Marshal Haig has congratulated the 9th division for their great gallantry at Wytschaete and Lys and on many other occasions southward of Arras. The 25th Division on its courage enterprise and resolution in the counter-attack of April 26th, the 31st Division for its fine fighting qualities on Lys and southward of Arras; the 49th Division for valuable service in checking enemy northward of Armentieres; the 21st Division for gallantry and resolution southward of Arras and northward of Lys and the 19th Division for its determined courage southward of Arras and southward of Ypres.

Biggest Enemy Effort in Flanders.

French Retain Lost Ground.

LONDON, April 30.—(4 20 P. M.)
Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Yesterday's attack was the biggest effort that the Germans have yet made during the Flanders offensive, the enemy employing about thirty fresh battalions from his close reserve, in addition to a large number of divisions in position at the beginning of the battle. At one point the French were forced to yield a little ground but supports promptly arrived and drove back the Germans. The satisfactory feature of the struggle was that the Allies employed relatively small forces to defeat the enemy. At 11-30 in the morning, the Germans fought their way through, near Loere as far as Hyde Park corner, between Scherpenberg and Mount Rouge. This was one of the critical moments of the day, but the French counter-attacked fiercely and an hour later had pressed back the Germans on the flank and held them in the centre. By three o'clock the French were holding the ground east of Kunderhot farm and Loere Chateau and also part of Loere and the village and the southern slopes of Scherpenberg. Henceforward the position became steadily more satisfactory and by half past five the French had retaken all lost ground except a narrow strip at Hyde Park corner. This morning they possess the whole of Loere, including the hotly contested hospital. The Allied line has been advanced between Lacytte and Kemmel. In the south we have also made progress slightly improving our position around Villers-Bretonneux.

Large Number of Prisoners Taken.

Reuter's correspondent at British Headquarters telegraphing this evening says:—To-day all has been quiet on the Flanders battlefield. The French counter-attack last evening was brilliantly successful, not only recovering ground on the southern slope of Scherpenberg, but advancing the line to a depth of fifteen hundred yards astride the Dranoutre road. Loere changed hands several times, but finally the Germans were well beyond the eastern fringe of the village. Desperate struggles occurred in the ruins of the village, between small parties including much bayonet fighting. A fine bayonet charge was made by one of our brigades, just as the enemy was wavering in the face of furious fusillades and a brief rout ensued. The British and French took a large number of prisoners during the day, but fewer than the magnitude of the struggle would lead one to expect, owing to the desperate hand to hand character of the fighting. Prisoners show considerable dejection at the failure of Von Arnim's heavy thrust, and admit that the task ahead of the German army threatens to bleed the fatherland of its manhood.

Eight Enemy Machines Felled.

LONDON, May 1.
In a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says. Our airmen dropped 275 bombs on enemy troops eastward of Loere and machinegunned them. We brought down eight machines and two of ours are missing.

Artillery Activity.

LONDON, May 1.
The French Communique says there was fairly violent artillery fire in region of Villers-Bretonneux and on the bank of Aves.

German Cavalry at Essochen.

LONDON, May 1.
AMSTERDAM.—A strong detachment of German cavalry has been observed in the neighbourhood of Essochen according to Herr Roosendaal, the correspondent of the "Maasbode".

'94 Enemy Prisoners Taken.

LONDON, April 30th.—(11 P. M.)
The British communique says:—The French took 94 prisoners last night in an attack on Loere. Further reports confirm that enemy's losses were very heavy in yesterday's unsuccessful attack. There was no infantry action to-day except local fighting. Patrols brought in prisoners southward of the Somme.

Violent Fighting in Hangard Region.

LONDON, May 1.
Last night's French communique says:—There was violent bombardment in the region of Hangard. A German attack in the sector of Noyon resulted in heavy fighting. We ejected the enemy from advanced elements where the first rush gained a footing and re-established the line.

Great Britain

Conscription for Ireland Postponed.

LONDON, May 1.
An order in Council is gazetted further postponing the operations of the national service order as regards Ireland.

An Explanation.

THE "DAILY NEWS" says that government have decided to keep the Irish Conscription policy in abeyance for a few weeks until they see what measure of success the Home Rule Bill will achieve. Government hope to introduce the Home Rule Bill next week.

Premier Determined to Force Conscription.

The "Daily Telegraph" says that members of the Labour deputation who waited on the Premier in the Commons on the 29th April respecting Irish conscription admit that Mr. Lloyd George spoke with combination of frankness and firmness and listened very patiently to the reasoned statement prepared by Mr. Arthur Henderson from representations made by the deputation of Irish Trade Unionists and to the lengthy explanation by Mr. Thomas M. P. who had been in Ireland on railwaymen's business. The Premier promised that the Cabinet would fully consider the labour representations but held out no hope so far as he personally was concerned of any change in the policy of the government.

Ireland Must Bear Responsibilities.

Mr. Lloyd George in a powerful speech insisted that equal rights of citizenship involved equality of duty and responsibility and Ireland could not take all advantages accruing from its association with Great Britain while refusing to bear a share in the burdens and sacrifices of the United Kingdom of which it was a part.

Labourites Consider Conscription Unwise.

The "Daily Telegraph" recalls that Ireland did not refuse the gift of Old Age Pensions from the English Parliament nor an advance of money for land purchase and building labourers' cottages. Many labourites in and out of Parliament share this Premier's view and those labourites who oppose conscription in Ireland do so not from principle but because they believe it unwise in existing circumstances.

SUBMARINISM.

Prohibition Areas Enlarged.

LONDON, May 1.
The Admiralty announces that owing to Germany's ruthless and unrestricted warfare by mines and submarines against all shipping Britain notifies the establishment from May 15th of a prohibited area enclosed by a line joining the following positions:—Firstly latitude 59/12 north longitude 4/49 east; Secondly latitude 59/29 north longitude 3/11 east; Thirdly latitude 58/25 north and longitude 0/50 west; Fourthly latitude 59/20 north and longitude 0/50 west; Fifthly latitude 60/21 north and longitude 3/10 east Sixthly latitude 60/00 north and longitude 4/56 east thence along the western limits of Norwegian territorial waters to the position marked firstly.

2,40,000 Tons of New Shipping in April.

LONDON, May 1.
WASHINGTON:—The Shipping Board announces that two hundred and forty thousand tons of new shipping were constructed in April.

Canadian War Expenditure.

LONDON, May 1.
OTTAWA. In the Dominion House of Commons, Mr. Maclean, Acting Minister of Finance stated that the year's war expenditure amounted to 69 millions sterling. The total since the outbreak of the war was 175 millions. Canada's net debt was 240 millions. He estimated that the deficit for the current year would be 56 millions to be provided by loans raised in Canada.

Interned German Millionaire Commits Suicide in England.

LONDON, May 1.
Herr Frederick Brapbauer, Millionaire Pen Manufacturer, has committed suicide by taking veronal in the Isle of Man where he was interned. He was recently notified for repatriation and said he would rather die than return to Germany. His letter says that death agony was nothing compared to the agony of repatriation.

Belgian Coast Operations.

Inter-Allied Naval Council Tribute.

LONDON, May 1.
The Inter-Allied Naval Council has conferred to the British Navy the admiration of the council and nations.

courage displayed in the attack on Ostend and Zeebrugge and of the rapidity with which the objectives were achieved in spite of enormous difficulties and desperate resistance of the enemy. The first Lord acknowledged the Navy's pride at receiving so gratifying a testimony from the naval representatives of the Allies.

THE AIR MINISTRY.

General Trenchard's Resignation Debate in Parliament.

LONDON, May 1.
In the House of Commons, in the debate on the air force estimates Lord Hugh Cecil strongly appealed to the Government to reinstate Lieut-General Sir David Henderson and General Sir Hugh Trenchard. It was stated that General Trenchard was unwilling to receive advice from amateur strategists in the Cabinet. Mr. Lloyd George replied that the suggestion that any member of the War Cabinet had given General Trenchard such advice, was entirely groundless and most offensive. The Premier added that the Cabinet had asked General Smuts whose tact, sagacity and knowledge of war, nobody could doubt, to investigate whether General Trenchard's resignation should be accepted, and General Smuts had come to the conclusion that General Trenchard's special qualities were not being used to the best advantage in his position in the air staff. General Trenchard had rendered incalculable services to the air force, but Sir William Weir had no doubt that General Sykes was better adapted for staff work than General Trenchard. The Premier had every hope that General Trenchard's services would be retained in a position of considerable power in the air force. (Cheers.) The Premier paid a high tribute to the work of Lord Rothermere as Chief of the air force, which had emerged triumphantly from an unprecedented test. (Cheers.)

Mr. Asquith declared that it was nonsense to say that General Trenchard had no organising power. It was very regrettable that no member of the War Cabinet had communicated with General Trenchard during the fourth night in which General Trenchard's resignation was pending.

Sir Edward Carson asked what position General Trenchard had.

The Premier said that Sir William Weir had asked the House not to press for a definition of the position at present.

Queen's Letter to the Army.

Sir Douglas Haig's Reply.

LONDON, May 1.
H. M. The Queen's letter is published in a special order of the day for information of the troops in France with the following telegram from F. M. Sir Douglas Haig to Her Majesty:—"The message your Majesty has sent to the army and the air force, in the name of the women of the British Empire, will inspire with new strength and fresh determination, all those brave men from every part of the Empire, who on the battlefields of France and Flanders are fighting so gallantly for all that they hold most dear. They, who with their own eyes daily see women and children homeless, once peaceful villages and towns, once prosperous, ruined and in flames, are resolved that their own loved ones and homes shall not share their suffering. No peril can be too great and no sacrifice too extreme to save their country from such a fate. Side by side with our gallant Allies, whose wrongs we feel as our own and are determined to set right, we will persevere in the fight against the odds until victory is achieved. In this great struggle, we are heartened by the love and confidence of the women of the British Empire to which Your Majesty's most gracious message has given such moving expression".

American Labour Delegation.

Impressed by British Labour.

LONDON, May 1.
The delegates of the American Federation of Labour, in an interview with Reuter's representative said that they were strongly impressed by the general labour activity and co-operation in Great Britain. They regarded the fact that Britain was more than self-supporting in respect of munitions in view of the expenditure at the front, as little short of marvellous. They were much struck by the work of the women who were giving every ounce of their strength, in order to aid the men and apparently were equally determined and well organised as the men. The Delegates were agreeably surprised to find that Mr. Arthur Henderson and the vast majority of British Labour only desired an absolutely non-committal discussion with enemy labour leaders. The delegates are proceeding to the front.

Legal Changes.

LONDON, May 1.
The Press Bureau states, that Sir Charles Swinfen Eady becomes Master of the Rolls while Mr. Duke, M. P. Irish Secretary, succeeds him as Lord Justice of Appeal.

France

May Day Celebrations Abandoned in France.

First Duty is to Crush the Enemy.

LONDON, May 1.
PARIS.—The Executive of the French Socialist Party has issued a manifesto deciding not to hold demonstrations on May Day. German Imperialism is seeking to secure a crushing victory in the west similar to the east, therefore the primary duty of all citizens is to defend the country.

Russia

Restoration of Monarchy.

Germany Investigates Reports.

LONDON, May 1.
The German Government has taken up the Russian Press report of the restoration of the monarchy and the restoration of the monarchy. The German Government has taken up the Russian Press report of the restoration of the monarchy and the restoration of the monarchy.

in Moscow, mentioning the Swedish reports. He says that he has received a letter from Petrograd dated 13th April, stating that a monarchist pronouncement is imminent and that the Grand Duke Alexieff, General Gutchkoff, M. Milinkoff and M. Rodzianko are in Petrograd. Herr Basche suggests that the reports are not improbable and ask for a telegraphic reply.

Central Powers

"The Future Belongs to Germany."

As the Conqueror's Prize.

A Pan-German's Letter.

LONDON, May 1.

Writing in the "Der Tag" Colonel Boddeck of the German General Staff urgently opposes peace without victory and says "whereas other European countries have passed the climax of their history Germany is eternally young and newly invigorated and is obviously admirably qualified with her Kultur to maintain the peace of the world. The future belongs to Germany as the conqueror's prize."

Coercing Holland.

German Demands not Yet Known.

LONDON, May 1.

AMSTERDAM:—The Dutch press is still unaware of the precise nature of Germany's demands and the Dutch answer, but it is taken for granted they included inter-alia that German seagoing vessels might use the Western Scheldt and that Holland refused passage. Interviewed by a representative of the "Petit Journal," Herr Holdert, Director of the Dutch Newspaper "Telegraaf" said, he thought that Germany had tried the effects of pressure and violence on Holland and Switzerland and latterly had decided that the time was inopportune to attack either. He said "it is the splendid French and British resistance that has saved Holland. Germany cannot withdraw men to attack Holland. Herr Holdert affirmed that governing classes in Holland realised that the Germans would be defeated."

Exchange of Prisoners.

Germany's Demands.

LONDON, May 1.

WASHINGTON.—The State Department learns that Germany is sending to Russia a big commission to present demands regarding exchange of prisoners, failing compliance with which she threatens to occupy Petrograd. Germany demands immediate release of all fit German war prisoners, while the sick shall remain in Russia under the care of neutral physicians. Germany will only release unfit Russians.

LONDON, April 30.

AMSTERDAM Herr Harden writing in the "Zukunft" declares that no impartial court could condemn Prince Lichnowsky whose memorandum contains no essential statement and no main idea which can be contradicted.

Austrian Emperor's Attempts to Make Peace.

With Italy.

LONDON, May 1.

STOCKHOLM.—The Catholic International Press Agency of Switzerland announces that Emperor Carl is making a fresh effort to secure peace and appeals to Italy to consider the matter well in her own interests.

Japan

Japan and a Policy of Aggression in Siberia.

A Minister's Statement.

LONDON, May 1.

A "TIMES" telegram from Tokio says that Mizuno has been appointed Minister of Interior in succession to Goto who announces that he will pursue the policy of aggression against Motono. This is interpreted to mean that Japan is ready to intervene in Siberia but must have a mandate from the Powers and an absolutely free hand. Resignation of the Cabinet is believed to be imminent and a Coalition Ministry is probable.

General

Semenoff's Success.

LONDON, May 1.

The "Times" correspondent at Peking wires that the Siberian Cossack Leader Semenoff has defeated 500 armed Hungarian prisoners who tried to prevent the junction of Semenoff with another body of Cossacks.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Delhi

The Delhi Conference
Stop the Delhi Town Scheme
Calcutta Press Comment.

CALCUTTA, May 1.

To-day's Calcutta papers publish further comments on the Delhi Conference proposals. Referring to the reduction of expenditure on public works the Calcutta Press almost unanimously suggests the stoppage of the Delhi Town Scheme.

The "Hindustan" says:—The spirit of the Conference is more important than the proposals themselves and the Government will be starting in the day to India and on the Empire is to be got up to that spirit and to carry

out not merely the recommendations of the Conference but a good deal more besides so far as the recommendations of the Resources Committee are concerned. These are at present somewhat vague and they will require to be reinforced by regulations if they are to be made effective. Provincial committees will presumably be able to say what materials are locally consumed that ought to be devoted to war purposes and to devise means for their proper utilisation.

Mr. Khaparde's Motion.

Referring to Mr. Khaparde's notice of the motion the "Statesman" says:—To place a resolution on Home Rule before such a gathering would be as unreasonable as to submit a resolution on the maintenance of exchange to a conference on Malaria, but while nothing more need be said to demonstrate the impropriety of the Hon'ble Mr. Khaparde's resolution, it may be urged that it is equally out of place to seek to foist the question of Home Rule into the wider discussion of war measures outside the Conference.

The I. D. News.

The "Indian Daily News" says:—It may be thought he safely said that as the outcome of the great Conference at Delhi there is no single suggestion that can claim to be original and no single scheme for the utilisation either of the man-power or the resources of the country that has not been in active operation in other Allied countries for several years past.

The "Times of India."

SIMLA, May 1.

Referring to the Delhi War Conference, the "Times of India" of Bombay says:—India is grateful to the Government for the courage with which it has taken the people into confidence and prepared them for service and sacrifice which the emergency demands. The keynote of our policy at this juncture is unity.

The "Advocate of India."

The "Advocate of India" of Bombay says:—The Conference was rather a demonstration of India's unity and loyalty than resulting in any very remarkable proposals. Let us hope the deeds will prove as good as words or better.

Bombay

I. D. F. Young Men.

Entertained by Seva Sadan Ladies.

POONA, May 1.

The ladies of the Poona Seva Sadan entertained the men of the Indian Defence Force yesterday at a light refreshment party when speeches were made by Mrs. Ramabai Ranade, Mr. Devadhar and Dr. Shikhar. Mr. Gokhale, a member of the Force, in thanking the ladies spoke on the merits of military training and appealed to the young men to serve their King and country by being soldiers. A similar function in their honour was also arranged at the Deccan Gymkhana on Sunday last.

Bombay Exemption Tribunal.

False Claim for Exemption.

BOMBAY, May 1.

At the Esplanade Police Court before Mr. Aston, Chief Presidency Magistrate, Superintendent Sullivan of the C. I. D. asked for summons against Mr. Evelyn George Craig under section 11 of the Indian Defence Force Act, for making false statement before the Bombay Exemption Tribunal to the effect that he was on military duty for fourteen days in the month which was absolutely false and thereby claimed exemption. His Worship granted summons returnable on the 7th of May.

The Bombay Exodus.

BOMBAY, May 1.

Their Excellencies the Governor and Lady Willingdon left for Mahabaleshwar last evening.

A Representative Assembly for Bhavanagar.

BOMBAY, May 1.

H. H. the Maharaja of Bhavanagar has inaugurated a Peoples' Representative Assembly in the state with a view to broadening and popularising the administration. To begin with the Assembly will consist of 38 members nominated by the Durbar on a given basis representing all classes of people, namely aristocracy, farmers, traders, municipalities and cultivators. This announcement was made to-day on the occasion of the Maharajah's birthday by a Durbar Gazette Extraordinary. His Highness expresses the hope that his subjects will by the exercise of moderation, prudence and toleration attain the fitness for still further and higher privileges.

హాల్లెండు; యుద్ధజాతులు.

అంస్టర్డమ్, ఏప్రిల్ 29:—ఇటీవల ప్రతి హాల్లెండుకు యుద్ధమునొనరించుచున్న దేశములకును 1916 వ సంవత్సరమునందీయు గలిగిన సంబంధబాంధవ్యముల తెలియజేయుచు "ఆరెంజియన్" పేట సుకపు స్తకమును తయారు చేసి ప్రేక్షకుల జనరలుగారి కర్పించిరి. పట్టుకొనబడిన ఓడలను హాల్లెండు తీరములందు చేర్చియున్నట్లుగూర్చి, అందు ముఖ్యముగ జర్మనుల మొయిరీతను ఓడను బానాయందలి ట్రాంకువోంబ్ (క్రియూట్) లో బడిన ఓడ యొక్కటి పట్టుకొనబడుటగూర్చి క్రిందటిసంవత్సరము ఆక్టోబరు 5 వ తేదీన క్రకటికమైన ఓట్టావనమున తెలుపబడినది. ప్రస్తుతయుద్ధముయందును దేచ్చివారి అంతర్జాతీయసంబంధమేమియు బాగులేదని బ్రటిష్ దొరతనమువారు తమ యుద్ధమున తెలిపిరి. ఇకముందు ఈ సందర్భం జేయుట ఈ డిమాండ్ విశేషముగ సంబంధము గలిగియుండునట్టి యే ట్టావనమున జేయుట మనస్థిరమునైనది. దొరతనమువారు నిశ్చయమున జేయుట. ఈ నిశ్చయమున నిశ్చయమున దొరతనమువారు ఈ డిమాండ్ మేరకునూడే ట్టావనమున నిశ్చయమున గలిగింపెను.

30-వ తేదీన విల్లిండ్లను ప్రభువుగారు సత్సహితముగ మహావత్సరమునకు బోయిరి.

పూనానగరపు సేవాసదనస్త్రీలు హైందవ స్వచ్ఛంద సైనికులకు మొన్నటి దిన మాతృప్య మొసగిరి.

భవనగరము మహారాజుగారు తమ సంస్థానమున ప్రజా ప్రతినిధి సభనొకదాని స్థాపించిరి. ప్రభుత్వము నెక్కడును జానరంకముగ చేయుటకు వారిటు ప్రయత్నము నొనరించిరి. సభలో సంస్థాననియమితసభ్యులు 38 గురుందురు. వీరిన్నితర గతులప్రతినిధులుగ నుందురు. నిన్నటిదినము మహారాజుగారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున ఈ సంతోషవార్త తెలుపబడినది. ప్రభు ప్రజలెక్కుడు కౌతవి తీతన జ్ఞానార్థ వార్తను గనబరచి ఎక్కుడు స్వత్యుల బాంధ ప్రయత్నించెదరని వారు విశ్వసించుచున్నారు.

దొంగనోట్లు:—బల్గాం లో సొక కల్లు కంట్లాట్టుదా రుని కొక ఉత్తరము వచ్చినది. అందు 800 రూపల బ్యాంకి నోట్లుంచబడినవి. ఉత్తరమున వారు పుచ్చుకొని చింపునప్పటి కందలి నోట్లు మాయమైనవి. నోట్లకు బదులు కాగితములం దుండెను. కాబట్టి నానామ్మ నాకొత్తువలయునని తపాలా వారివై వారు కేసుచేసి పోయినోట్లు నెంబరులను తెలియపరచెను. ఉద్యోగులు నోట్లవిషయమై కరంసి ఆఫీసు వారికి నాగిరి. 1916 సంవత్సరమున ఆ నోట్లు రద్దుచేయబడినవి వారు తెలియపరచిరి. దొంగనోట్లు వారుకచ్చేయ నుద్దేశించి నట్లు తిరిగి కంట్లాట్టుదాయనిమాడ నే కేసుచేయబడినది.

వృద్ధాప్యము నందు వివాహ మాడుట:—కలకత్తాలో లార్ బేహారి చట్టర్జీ అను నొక ముసలి వంగ జేతీయుడు కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట సొక పశువును వివాహము చేసికొనెను. కాళీచర్మ బెర్జీ అను నొక బీదవాడు లార్ బేహారి చట్టర్జీ దగ్గరదాయాదు యగుటవలన ఆ ముసలివాడు ఆ యవధునకి తన గృహమును తాదిచ్చి తన స్వంత భర్త క్రిందనే వానిని పోషించుచుండెను. ఆ విశ్వాసమైనను తేక బెర్జీ ముసలివాని పడుచుభార్యను మోహించి ఆమెతో గూడ బాంపోయెను. మూడు సంవత్సరముల కాలము వారి పురు లార్ బేహారి కంటబడలేదు గాని వాల్లవ సంవత్సరము ప్రారంభమున వారిపురు తెలివి తక్కువవలన కలకత్తావచ్చిరి. అసమయమున లార్ బేహారి బెర్జీని పోలీసువారి కొప్పగించి కేసుచేసెను. న్యాయవాది నేర్పుచే బెర్జీ తప్పించుకొనెను. లార్ బేహారి భార్య తిరిగి తనవెనిమిటి యింటికి పంపబడినది. నాటినుండియు ఆమెతో దిరిగి పాంపోవలెనని బెర్జీ నుమారు రెండు సంవత్సరములు యత్నించెనుగాని సమయము చిక్కినది గాదు. గతవెలలో ఒకనాటి రాత్రి బెర్జీ బేహారి ఇంటి పెరిటినోడ దుమికి బేహారి గదిలో బొర్రబడి బలవంతులను వానిభార్యను దీసుకుబోయెను. ఈసమాచారము స్విక్రహా గారితో బేహారి మొఱవెట్టుకొనెను. ద్రోహునిని పట్టుకొనుటకు పోలీసువారి కాజ్ఞాపించి నీవు నీభార్య నొకగదిలోనుంచి తలుపు తాళము చేయవలయునని స్విక్రహా గారు బేహారితో బలికిరి.

లేని యధికారమును మీధవేసి కొనుట:—

తపాల సెంసారు కచేరీలో తెలుగు తర్జుమా ఉద్యోగిగ నుండి నెలకు 55 రూపాయలు వేతనమును బడయుచుండిన మహమ్మదుచుస్సేన్ అను నొక పంజాబీ మహమ్మదీయుడు తాను సి. ఐ. డి. ఉద్యోగిని అధికారము చెలాయించుచు చెన్నపురిలో ఆనేకచుండి మహమ్మదీయ వర్తకుల యొద్ద లంచములను పుచ్చుకొని నట్లు పోలీసు వారిచే నా ఉద్యోగివై కేసు చేయబడినది. రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

హాల్లెండువారొనర్చిన నిరోధనము

అమెరికా వారి యాత్రము. న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 29:—తమ తూర్పు ఇండియా దివులనుండి తగర మెగుమతి కాగుడదని హాల్లెండువారు విధించియున్నారు. ఆహారపదార్థములను నిలువచేయుటకును, యుద్ధసామగ్రిని తయారుచేయుటకును, తగర మరగరమొక్కొంది. తర్జుమరణమున అమెరికా హాల్లెండు సెంటియున్నారు. అమెరికావారు తగరము 90 టన్నులకి పట్టుకొని అభ్యర్థకుల యొద్దకి. కిక్కి పోలీసుదొంగులది యిలావారును కిక్కిరించి యిగునట్టి యేర్పాటులు జరిగినట్లు.

మొదటి మొదటి మహాజననభయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువస్వామి
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
తల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీ వేలు
అంద్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తింబుకట్టిపేడి,
మదరాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

హిందూ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలపున కేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే నిధముచేయించు చుండుటకలన వలయుచున్నవెంటనే వ్రాసికొనుటచితము.	వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదేశపుత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆగ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	" " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపుత్రిక సంవత్సర, లేక దేశపుత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0.6-0	డబ్బీ 1-కి 0.4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పిథి మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

మీరు బహిషకాగా నన్నారా! అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను కేవలించండి. దీనిని కేవలించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ

మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్నస్థితియు, ధాతువు మాత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవు. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగోష్, పివాంగ, సిలోష్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు ఆర్డర్జాస్టాంపును పంపినచో బహుమాన పుత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధమని రుజువుపరచువారికి వైకనుపరచియుండు బహుమానము యిచ్చబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. పార్సీలును కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యిండుట చూచి తీసికొనవలయును., అనుపాన పుత్రిక సార్వజన్య పంపబడును. ఏకెంటులు కావలసియున్నది. 15 రులాలు కేబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. కపాలభర్త 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, థిల్లివైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్య పథములు.

ది.అ.	ది.ఆ.
వందనార్థము కండ్లులోముటుకు ... 0.2	మోహినీలైలము పెండుకలు పెరుగుటుకు 0.12
నీర్లరూపము మాత్రము అబ్జిర్ముకుకు 1.4	రోమహరి పెండుకలు ఊడుటుకు ... 0.9
దంఢికులసారి పండ్లపోటుకు ... 0.9	ఉబ్బునమునకు మందు, సీసా 1-కి ... 1.9
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1.0	కస్తూరిమాత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-కి 0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0.12	నుఖభోగి మాత్రము ... 1.0
మూలకేండ్లకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0.12	నుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1.0
తేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0.9	విశేషము: కుమార్తెలు డబ్బీ 1-కి ... 0.9
శీతాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0.4	గ్రహాది మాత్రము డబ్బీ 1-కి ... 0.9
కలరామాత్రము చాలితేదలకు ... 0.9	కోశదన మాత్రము తలనొప్పులకు... 0.12
గజ్జికలైలము గజ్జిచీదలకు డబ్బీ 1-కి ... 0.4	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.9
వాహకర్పూరము సీసా 1-కి .. 0.6	శిశు ప్రాపకము సీసా 1-కి ... 1.0
శీలకు మందు సీసా 1-కి ... 0.4	కుసుమారి మాత్రము, కుసుమ వ్యాధులకు. 1.0
తామర లైలము; తామర, పీటకు ... 0.6	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.9
బద్ధకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0.4	నుండరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0.9
గుర్రులదావకము సీసా 1-కి ... 1.0	పగుళ్లకు తైలము శిశుపగుళ్లకు ... 0.9
కస్తూరి కిరీగట్టులకు దగ్గుకు ... 1.4	కర్ణకులసారి చెవిపోటుకు ... 0.9
కస్తూరిమాత్రం ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-కి 0.9	జాలాచి మాత్రము మలబద్ధమునకు ... 0.9
వాయువుపోట్లకు మందు ... 1.0	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ... 0.9

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

దేహదౌర్బల్యులకు సిద్ధపథము

శరభమంగళరసాయనము హిమాచలపర్యవేషమున వసించి యోగినుండి గ్రహించబడినది. చాల ఆశ్చర్యకరమైన మందు. తగిన అనుపానముతో నుపయోగించినచో అన్ని బాధలు నివారణయగును. ఈ క్రింది రోగములకు ఇది ఉపయోగపడును: జ్ఞాపకశక్తిపోవుట, స్వప్నావస్థయందు స్థలవగుట, పులి తేనుపులు, అబ్జిర్మరోగము, హృద్రోగము, మందమతి, తలనొప్పి, మూలకేండ్లు, హిస్టీరియా, కీళ్లనొప్పులు, అంగబలహీనము, నిద్రలేకుండుట, దుస్వప్నము, అకాలపురుగులు, అపుడపుడు స్త్రీలు ముట్టుకాకుండుట అనగా ఎగింపు, తీయమున్నగు ఎట్టి గడ్డురోగములు కూడ నివారణయగును. చెడు రక్తము, ఇంద్రియనష్టముచే కలుగు వ్యాధులన్నియు మొదలంటు పోవును. 87 ఏండ్లనుండి కోట్లకొలది మంది జన్ముఖముగ వాడుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఆంగ్లము దీనినే వాచున్నారు. 7 రోజులలో జ్ఞాపకశక్తి బలపరచును. 7 రోజులకంటె ఎక్కువగ ఉపయోగించిన నవసరములేదు. సమ్మోహనాస్త్రమునలె ఆమోఘముగ పనిచేయును. దాని ఫలితము కాశ్యపముగ నుండును. ఒక మోతాదుతో మీకేగుణము తెలియగలదు. స్వగ్రామస్థుల కొక మోతాదు చిత్తముగ నీయబడును. బయట ఊరివారు 10 అణాలను పంపినచో నమోనాకు 2 మోతాదు పంపబడును. ఒకబుడ్డి నుపయోగించిన చాలును. రెండేబుడ్డి సర్వసామాన్యముగ నవసరముండదు. నిండుబుడ్డు రు 1-14-0. 8 బుడ్డు వి.పి. ఖర్చులతో రు 5.

రోగము వివరములు ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నన్నిటికీ ఆంగ్లముననే వ్రాయవలెను. (453) (1163)

శరభమంగళరసాయనపు కార్యాలయము, బీదకా స్క్వేరు పోస్టు, కలకత్తా. Sarbamangala Rasayan Office, Beadon Square P O Calcutta

Tenders are invited for the purchase of the following products stored in Sriharikota on the Buckingham canal 45 miles from Madras. Nuxvomica 400 candies (of 500 lbs) Soapnuts 50, candies. Seeded Tamarind 20, candies. Tenders to reach undersigned not later than 10th June 1918. For further particulars apply to D. L. Sathe Esq., Dt. Forest Officer, Nellore. 1166

801 పాశ్యపు సేంకటాడల 594

పండితులవారి సిద్ధపథములు.

లోకానుయూర కస్తూరిమాత్రల నిష్పాదనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మృగమే కక; బర్యా; సిలోక; మలియస్టేట్, గోవా, ఫిజి, ఐలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధపథమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకానుయూర" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్నచుండల, మాటికి కైదులకు సమయమును, నిరీక్షించి, మొర నెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శిశులను, శిశువాతము, అబ్జిర్మము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అసారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు లగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత శీతవచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

కైద్యశాలలో ననేకవిధముల లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మాలికలనుండియు యావధములకు తయారు చేయబడుచును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయొందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రిక, ప్రతిసీసాలో నూటి యుండును. 250 మాత్రలన్న సీసా క అణాలు, మృగమే.

8 సీసాల వాకసారి కెప్పింతికి 12 సీసాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-3-0

12 సీసాలాకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాలాకసారి కొనిన 5-0-0

నమస్తరోగములకు మావడ్డ అయ్యుక్క పియ్య సిద్ధపథములు దొరుకును.

